Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NAM THỨ MƯỜI SÁU. — SỐ THỨ 3822 MỖI SỐ : 0$04 NGÀY THỨ HAI 16 và THỨ BA 17 AVRIL 1928

Trung Bắc Tân Văn

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 3804

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	7$00	14$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Ban mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 63, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par entimètre et par insertion. 0 $ 18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Người mình học thuốc tây

Một hôm ký-giả ngồi tiếp chuyện với một ông thầy thuốc người mình; ông học ở trường thuốc Hà-nội rồi sang học bên Tây, có bằng y-khoa tiến-sĩ; ông làm thuốc giỏi lắm; chính ký-giả đã từng mục-kích ông cứu giúp cho đồng-bào được nhiều những chứng bệnh nguy nan; trong khi nói chuyện, ký-giả có tỏ lời khen ngợi cái tài quốc-thủ của ông. Ông nói: « Tôi đâu đã dám nhận cái lời khen ngợi của các ông quá yêu; tôi tự-vấn trong lương-tâm tôi, chỉ sợ không chắc có làm được trọn vẹn cái trách-nhiệm hay không. Ôi! cái trách-nhiệm của bọn thầy thuốc chúng tôi nặng-nề quá ông ạ!

« 1· Cái trách-nhiệm đối với thân mình. Người ta đi học ai cũng mong học được cho thành nghề, mà học được thành nghề ai cũng mong thi-thố ra đời cho danh-dự mình được vẻ-vang, nhân-cách mình được toàn vẹn; không có lẽ bão-phụ cái tài học hơn người có thể làm ích cho nước, làm phúc cho đời, mà chỉ để làm cái đại-giá no cơm ấm áo. Người xưa có câu rằng: Không làm ông tướng giỏi thì làm thầy thuốc hay. Cái chí giúp đời của một người làm thuốc hay cũng không khác gì cái bụng giúp nước của một người làm tướng giỏi vậy. Thử hỏi cái sở-tâm mình đi học thuốc có phải vì mộ cái y-thuật văn-minh là hay, là giỏi là cái lợi-khí mạnh giống giữ nòi, tổ thu được cái lợi-khí ấy vào tay, để cứu cho đồng-bào mình khỏi suy mòn giúp cho quốc-dân mình được cường kiện hay không? Nếu mình lại làm phụ cái sở-tâm của mình từ: là cái trách-nhiệm đối với thân mình không trọn vẹn vậy.

«2· Cái trách-nhiệm đối với quốc-dân mình. Mình là một phần-tử trong quốc-dân. Trong quốc-dân người lao lực, kẻ lao-tâm, ai cũng có phần công-hiến cho mình để mình được cấp-cứu togi-dục; vậy thì cái gì là cái mình bảo-biệu lại cho quốc-dân? chẳng phải là cái nghề thuốc của mình luyện tập được để đem mà giữ-gìn cái tinh-mệnh, cái sức khỏe của quốc-dân mình dư? cái nghề thuốc của mình nếu không cứu-tế cho được mọi người, tức là mình vỗ nợ mọi người mà không trả vậy. Những nhà kinh-tế-học chia các hạng người trong xã-hội, hạng nào là hạng người sinh lợi, hạng nào là hạng người phân lợi, trong các hạng người phân lợi, thì cái hạng người không giỏi thuốc mà mạo danh làm thuốc cũng kể là một hạng người một trong xã-hội rất to; không giỏi thuốc mà mạo danh làm thuốc, hay là giỏi thuốc mà không hết lòng chữa thuốc cho người, tưởng cái tội một cũng chẳng khác gì nhau vậy. Quốc-dân mình đem cái tính-mệnh, cái sức khỏe ký-thác cho mình; mình mà không nhận cái ký thác ấy thì biết lấy gì báo-hiệu lại cho quốc-dân; mà nhận cái ký-thác ấy há phải là chuyện chơi, làm câu-thả mong cho rồi việc được. Nếu mình làm phụ cái ký-thác của quốc-dân, tức là cái trách-nhiệm đối với quốc-dân không trọn vẹn vậy.

« 3· Cái trách-nhiệm đối với Nhà-nước bảo-hộ. Nhà-nước bảo-hộ lập cho mình một nền y-học, kén bọn mình là bọn tuấn tú thông-minh trong nước mà ban cho cái y-học cao thâm; cái mục-đích là cốt tại bảo-hộ sinh-mệnh cho quốc-dân mình, quyết không phải vị riêng gì bọn mình mà chỉ để mưu cái phú quí cho một thân một nhà mình vậy. Mình được tinh-thụ cái y-học cao thâm ấy thì phải làm thế nào cho nước mình dân mình thật được hạnh-phúc khang-ninh cường kiện, để phó cái thịnh-tình nhà-nước bảo-hộ ban-bố y-học cho ta. Nếu cái công hiện nghề thuốc của mình, khắp đến mọi người, làm phụ cái công ban-bố y-học của nhà-nước bảo-hộ, tức là cái trách-nhiệm đối với nhà nước bảo-hộ không trọn vẹn vậy.

« Muốn trọn vẹn được những cái trách-nhiệm ấy, thì sự học của mình phải cố công cùng sức, hiểu thấu được các môn thuốc thang, các phương chữa trị đã đành, mà cốt nhất là phải có tính tử bi, có lòng cẩn-thận, đối người bệnh như họ hàng thân-thích, lấy cứu được người, trị được bệnh làm cái thú cao-thượng độc-nhất vô-nhị của mình; phải biết nghề làm thuốc không phải là nghề làm quan, cũng không phải là nghề trục lợi, người tiện cũng xem như người quí, kẻ nghèo cũng chữa như kẻ giàu, cốt làm cho trọn cái bổn-phận của mình là cái bổn-phận tư-mệnh cho người mới cam lòng hả dạ. Một ngày kia tật bệnh tiêu trừ giống nòi mạnh khỏe thì mới thật là làm trọn vẹn được những cái trách-nhiệm của mình. »

Lời qui-hóa thay! Ký giả nghe lời ông nói mà có bụng mừng thầm về cái kết-quả y-học ở nước nhà. Mong rằng những bậc thiếu-niên thông-tuấn ta ai đã bước chân vào y-học-giới, cũng đều sẵn có cái lòng cứu-nhân độ-thế thành-thực khẩn-thiết như ông thì hay lắm.

T.

Võ-tuyến-điện

Ngày 13 Avril 1928

Nước Pháp

Một bản giao ước

Cuộc hội-nghị của các đại biểu ngân hàng liệt quốc

Việc tiền của Nga gởi ở nhà ngân hàng Hoa-kỳ

Việc tài chánh

Việc tàu bay

Việc tàu bay của Pháp

Nước Tchécoslovaquie

Một chiếc tàu bay của Pháp

Nước Áo

Một bản giao ước với Pháp

Nước Nga

Việc Trung-hoa

Ngày 13 Avril 1928

Về việc bài ngoại ở Hán-khẩu

Thượng hải — Cứ như các báo Trung-hoa, thì việc náo-động bài ngoại ở Hán-khẩu nghe đâu là bởi tờ giới Pháp ở thành ấy, trở nên nơi ẩn trú cho mấy người cộng-sản, họ trá ngụ ở đấy nhờ luật của nước Pháp bảo hộ cho, mà sự hành-động không sợ gì. Các quan lính Hán-khẩu lấy có tướng Quảng-Tây Bạch sùng-Hy, theo về đảng quốc dân ở Nam-kinh, hiện đương tiến trừ bọn cộng-sản, có tỏ ý phàn nàn về cái tình thế ấy, và lại muốn dịp ấy mà xin đem cái thế lực mới đặt ở tờ giới Anh, theo như bên giao-ước Trần-hữu-Nhân, và O'Malley, nghĩa là cái thế-lệ định việc cai trị tờ-giới có sẵn người Trung-hoa lẫn người liệt quốc cai thiệp mà thi hành cả về tờ-giới của Pháp nữa.

A R I P.

GIỜ MÙA HẠ Ở PHÁP

Paris 15 avril. — Giờ nhà nước vặn nhanh lên 60 phút ở Pháp đêm hôm nay, ở Anh đến ngày 23 avril và ở New York đến ngày 30 avril cũng sẽ vặn nhanh lên như thế.

A. R. I. P.

Có phải là cổ thật hay không?

Mới đây, có một người về họ Fradin ở hạt Giczel, thuộc quận Allier bên Pháp, vốn người thông-minh mưu mẹo, có thì-hoa và lại có đôi chút tài-vị nữa, một hôm ra cuốc vườn, sực cuốc phải hòn đá, lưỡi cuốc chỏi lại, Fradin đào lên, thì thấy một viên đá hình-thù cũng khi lạ; hôm sau Fradin ra cuốc nữa, thì lại thấy có miếng hình như miếng xương.

Fradin đem việc ấy nói chuyện với một ông giáo.

Ông giáo bảo có lẽ đá là những cổ-vật, mà nếu là cổ-vật thì quí lắm. Thử nhờ ông bác-sĩ chuyên về việc xét các đồ cổ xét xem.

Fradin đem chuyện nói với một ông bác-sĩ.

Bác-sĩ về tỉnh bảo nếu quả có cái dấu tích gì là cổ, thì còn gì quí-giá bằng.

Người ta nói vì Fradin biết thép như thế, liền về nghĩ cách bịa ra các dấu-tích, và sẽ tìm mãi thì ấy các cổ-vật ra, mà toàn là những cổ-vật thuộc về thợi-kỳ khuyết-sử cả!

Việc ấy cứ càng ngày càng đồn-đại đi các nơi; các nhà bác-sĩ đương cùng nhau xét nghiệm, chưa ai chưa ai quyết định ra sao cả, thì nhà Fradin nóng-nết về sự làm giàu quá, lập tâm lấy việc ấy làm một cách nên lợi làm giàu đến triệu-phú, bèn lập ngay một cái bảo-tàng-viện để bày các cổ-vật ấy, rồi bảo-cáo cổ-động đi khắp nơi, làm cho việc tìm thấy cổ-vật ấy lừng lẫy khắp cả thế-giới. Thiên-hạ đến đâu cũng nô-nức nhau mà đến xem.

Nhà Fradin đặt lệ cứ mỗi người vào xem một lượt, lấy 4 *francs*.

Người xem càng đông, số tiền thu được càng nhiều.

Các nhà báo-học khảo-cứu ra thì những nét chữ ở các cổ-vật của Fradin, không phải là một lối chữ về cổ-thời. Cứ đứng về phương-diện *Khoa học* mà nói thì nếu lối chữ ấy quả là lối chữ cổ, một nền văn-minh cổ-hồi ở nước Pháp, thì nay há lại không còn có cái gì khác làm tang-chứng nữa, mà lại chỉ có mấy cái cổ-vật của nhà Fradin ấy thôi sao? Mà đứng về phương diện *lý luận* mà nói thì chữ viết ở đồng qua là một cách người ta nghĩ ra để ghi-chép và truyền-bá cái tư-tưởng của mình. Vậy khi loài người đã nghĩ ra được lối chữ viết, thì không lẽ nào phát-minh một nền văn-minh, không còn chút di-tích gì cả, đã rằng nền văn-minh ấy cổ đến đâu mặc lòng.

Vậy nếu ở đất Giczel mà kia quả đã có lối chữ viết, thì không lẽ nào nay biến đâu mất cả các di-tích, mà lại chỉ còn có mấy cái cổ-vật của nhà Fradin thôi.

Gia chỉ cứ như ông chánh Bác-tăng-viện thành Saint Ge main nói thì những cổ-vật của nhà Fradin bịa ra, toàn là vật mới chế-tạo ra cả. Lại do một kẻ thiển-học dùng cái khí-cụ bằng thép, bằng sắt mà vạch vào những nét chữ tự bịa ra, chứ không có gì di-tích tự là cổ-vật tự thời-kỳ khuyết-sử cả.

Bởi vậy hiện nay bác-sĩ Rignault là hội-trưởng hội Khuyến-cổ tuổi sự đã đệ đơn thưa người ở đất Giczel về tội giả-mạo và dùng đồ giả-mạo.

Chưa biết rồi sau Tòa-án xét xử ra sao.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhà nước chỉ cáo cho tôi về sự sau này thì tôi lấy làm cảm ơn lắm.

Tên X. ở phố tôi bị hai tên khác đánh bị thương nặng, phải nằm nhà thương mất non một tháng.

Thế mà thương tại tòa án tỉnh, hai tên ấy chỉ phải phạt bạc có năm đồng thôi. Tôi không hiểu làm sao tòa-án tỉnh lại phạt bạc có năm đồng là tội vi-cảnh.

LỜI ĐÁP. — Hình-luật Bắc-kỳ điều 323, § 19 có định rằng:

« Các tội vi-cảnh liệt kê sau này, đều phải phạt giam từ 1 ngày đến 5 ngày và phạt bạc từ hai bát đến 6 đồng, hoặc hai thứ chỉ phải chịu một:

§ 19 là chánh-phạm hoặc tòng-phạm về tội hành-hung hoặc tội bạo hành tầm thường mà sự hung bạo ấy không làm sao đến nỗi thác mạng hoặc phát-sinh thương-tích, hoặc tật bệnh phải chữa thuốc và phải tạm thời bỏ việc. »

Và điều 189 luật ấy như sau này:

« Người nào cố ý đánh người, làm cho người ta bị thương, hoặc dùng cách bạo cử khác mà không có thể cho là sự bạo-hành tầm thường thì phải phạt giam từ 6 ngày đến 2 năm, và phạt bạc từ 7 đồng đến 200 đồng, hoặc hai thứ chỉ phải chịu một thôi.

Thuộc về sự bạo tử có thể cho là sự bạo hành tầm thường, thì sẽ chiếu hình phạt định ở chương vi-cảnh mà xử phạt. »

Như vậy, hai tòa-án phải xử tại tòa-án tỉnh là tại có phát-sinh ra thương tích hoặc tật bệnh phải chữa thuốc, và phải tạm tuổi bỏ việc, hoặc đến nỗi thác-mạng, nghĩa là việc ấy thuộc về hình-tội, chứ không về tội vi-cảnh. Mà tòa-án tỉnh phạt có 5 đồng là ý hẳn viện vào Hình-luật, số điều 321 như sau này:

« Khi nào đã xét ra rằng người bị sau thật có tội, nhưng mà có tình-trạng nên giảm thì đối với khoản hình-phạt đã định trong luật, sẽ đổi lại như sau này:

. . . . . .

Nếu người phạm đáng bị tội phạt giam, hoặc phạt bạc, thì đã gặp trường-hợp tội phạm mặc dầu, về khoản phạt giam cũng có thể giảm đến dưới 6 ngày, về khoản phạt bạc cũng có thể giảm đến dưới 7 đồng. Và quan thẩm-phán cũng có thể phân-biệt, chỉ xử phạt giam, hoặc chỉ xử phạt bạc mà thôi, và lại có thể lấy khoản phạt bạc thứ cho khoản phạt giam, nhưng không có trường-hợp nào, phạt giam ít nhất cũng phải 1 ngày, phạt bạc ít nhất cũng phải hai hào. »

Ph. h-L.

Tin Saigon

Một con đường mới đi Đế-thiên Đế-thích

Ngày 23 avril vừa rồi quan Thống đốc Nam-kỳ và quan Khâm-sứ Caomên đã đến khánh thành con đường thuộc-địa từ Saigon đến Angkor qua Tây-ninh và Kompong-thom. Đi đường mới ấy thì Angkor cách Saigon có 450 kilomè-tres chứ không xa những 560 kilomè-tres như trước, mà đường này chỉ phải qua có một cái đò thôi, Ngoại điều tiện lợi về đường Du-lịch, con đường này lại có cái lợi nữa là miền phía bắc Tây-ninh từ nay có thể đề khai khẩn được.

Quan thống-đốc có dùng lại Tây-ninh để tiếp chuyện các quan chức và thân thương tiy Nam.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
12 giờ 30 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 30
nhì,	9 50
ba,	8 50
Thóc hạng nhất,	5 90
Hạt ngô	5 30

Giá bạc. Kể từ ngày 16 Avril 1928, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f, 98,

Thời giờ quốc tế :

Ngày 10 Avril 1928

3 h.	hoàn dân	77	4.00
3 h ½	»	87	7.75
4 h.	vĩnh viễn	1917	73 40
4 h ½	»	1918	72 50
6 h ½	»	1920	99 00
5 h.	hoàn dân	1932	107 1.70
4 h	»	1928	105 00

Ngày 13 Avril 1928

3 h.	vĩnh viễn	67	1.70
5 h.	1915-1918	87	.25

Việc bầu cử đại-biểu dân Pháp tại Bắc kỳ. — Ngày sớm qua dân Pháp ở Bắc-kỳ đã tuyển-cử xong chân đại-biểu tại thượng Hội-đồng thuộc-địa.

Kỳ bầu lại ngày hôm qua chỉ còn có ba ông ra tranh là MM. Borel nội-trưởng phòng Thương-mại Bắc-kỳ, Forest đại-biểu Bắc-kỳ mấy hạn, Martin người đại-biểu Bắc-kỳ Trung Bắc-kỳ.

Số người có chân dự bầu trong số 3114.

Số phiếu mới người được như sau này:

MM. Borel 995 phiếu.
Forest 861 phiếu.
Martin 36 phiếu.

Lần nay cử ai hơn phiếu là trúng cả. Vậy M. Borel hơn phiếu nhất được trúng cử đại-biểu Pasp tại Bắc-kỳ.

Ngạch cai-trị. — M. Pouge, cai-trị tập sự tại phủ Thống sứ, nay bổ đi phó sứ Vĩnh-yên.

M. Cailloi, phó cai-trị hạng nhì, phó sứ Vĩnh yên, nay đổi đi Bắc-kạn.

M Doussans, phó-sứ Bắc-kạn, nay đổi về làm chánh kho bạc Ninh-bình.

M. Marques, phó chế-sự văn-phòng hạng nhất ở Sơn-tây, nay đổi đi phó sứ Hòa-bình.

M. Coussaau, biện tập hạng nhì, chánh kho bạc Hòa-bình, nay đổi đi Monesy.

HÀI ĐÀM

Kiếp sau xin chớ làm người

Hai cơ chồng nhà kia, ông chồng vì có bạo mà mang công mắc nợ! Bà vợ nghĩ rẫu cả ruột, thở dài mà ngâm một câu « lục bát » rằng:

« *Kiếp sau xin chớ làm người,*
« *Làm cây thông đứng giữa trời mà reo!* »

Câu này nghe đâu là câu văn của cụ Cao-bá Quát nước ta thuở xưa, thật là một câu văn có ký-thí vậy. Bà vợ ngâm xong thì ông chồng cũng thở dài mà ngâm rằng:

« *Kiếp sau xin chớ làm người!*
« *Làm bốn đồng tiền gieo ấy mà mát*
ở nơi Đại-sông »

Hi-đình, Ng-v-Tôi

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Ăn cắp của chủ. — Ng-thị-Hai làm cu-li ở hiệu Chabot ăn cắp mấy cái thìa của chủ đáng giá hơn 1 đồng bạc đem dắt vào trong mình; lúc đi ra bị người Tây đọc gác cửa tên là Khr-Singh khám bắt được. Tòa phạt Ng-thị-Hai 2 tháng tù.

Chứa cốt-min không có phép. — Một người thầu-khoán ở Thái-nguyên có mua 35 cân cốt-min nhờ Nguyễn-văn-Sinh buôn bán ở Đáp-cầu đến sở cẩm trình xin cho lính tải đi Thái-nguyên. Nhưng ở sở cẩm bảo lính tải đi tải chưa có; và cho phép tự tải đi nếu không muốn mà đợi đến khi có lính thì phải tạm để ở thuyền chứ không được để ở nhà vì sợ có sự tai nạn chăng. Ng-v-Sinh không nghe đem về để ở nhà nên bị sở cẩm làm biên bản chứa cốt-min không có phép. Tòa phạt Ng-v-Sinh 500 quan.

Việc mấy người học-trò đâm nhau vì một cô thiếu-niên. — Hôm 6 tháng 2 tây vì chuyện ghen nhau mà tên Nguyễn-văn-Sơn 14 tuổi là học trò trường hàng Vôi và tên Đinh-xuân-Lâm 17 tuổi là học trò trường Minh-Sanh kéo cánh đánh nhau. Hôm sau vào hồi 11 giờ lúc tan học Ng-v-Sơn lại kéo cánh đánh nhau, rồi cầm dao díp đâm Đinh-xuân-Lâm ở mặt và ở ngực đến nỗi ngã lăn xuống đất. Tên Đinh-xuân-Lâm phải khiêng ngay vào nhà thương chữa trong một tháng mới khỏi. Song theo giấy ông thầy thuốc thì vết thương bị đâm ở ngực tuy khỏi, nhưng khi nào giở giời lại đau, như thế có thể hại sức khỏe lắm. Trong khi đánh nhau thì Hà-v-Đinh 14 tuổi cũng vào cánh có đánh Đinh-xuân-Lâm. Tòa phạt tên Ng-v-Sơn 2 tháng tù 25 quan, tên Hà-v-Đinh 16 quan và bắt hai tên phải liên đới bồi thường 50 đồng bạc cho Mme Đ[illegible]-thị-Phòng là thân-mẫu Đinh-xuân-Lâm, đứng kiện, mà tiền phạt tiền bồi thường cùng tiền lệ phí thì thân phụ tên Sơn và tên Đinh phải chịu trách nhiệm.

Xe-đạp ăn cắp. — Hôm 1er tháng 2 tây vào hồi 6 giờ chiều một người tên là Ng-văn-Lục làm tại một hiệu buôn bán có để cái xe đạp giá 40 đồng ở trước cửa nhà báo *France-Indochine*, khi ở nhà ấy ra thì thấy mất xe. Sau có người bạn đến bằng xe Aviat chữa ô-tô, tìm thấy cái xe ấy dựa ở trong xiềng, mà xe thì đã sơn lại và thay một vài thứ làm cho khó nhận được. Hỏi thì tên Ng-Tiên làm thợ máy ở xiềng ấy nhận là mua của Triệu-quang-Thịnh 15 đồng bạc hiện có đưa cái văn-tự mua. Song xét tìm không thấy tên nào là tên Tajoh đã bán cái xe ấy. Ng-Tiên trước đã can việc ăn cắp phải 4 tháng tù án treo. Nay tòa phạt tên Tiên 4 tháng tù. Như thế tên ấy bị phải thi-hành cả cái án phạt trước là 4 tháng tù nữa.

Con hát bội tín. — Ng-văn-Tỷ là con hát cải-lương Sa'gon có vay trước của chủ là 532 đồng bạc và làm giấy giao-kèo xin hát trừ nợ. Nhưng mới hát chưa trừ được đồng nào, đã đi đường bộ trốn về Saigon mất, khi đến Nha-trang thì bị sen-đầm bắt giải ra. Nay vì tên ấy cam-đoan xin ở hát để trả nợ và chủ ấy xin rút đơn kiện, nên tòa lượng phạt tên ấy 1 tháng tù án treo.

Ăn cắp sách. — Trương-văn-Dần là học-trò 16 tuổi vào hiệu sách Thanh ở hàng Trống rồi ăn cắp sách của hiệu ấy, khi đem ra thì bị chủ hiệu ấy bắt được. Tòa phạt tên Dần 1 tháng tù mà tiền lệ phí thì do thân-phụ nó là Trương-văn-Thứ phải chịu trách-nhiệm.

Vô ý làm cháy rừng. — Hôm mồng một tháng 3 tây vào hồi 5 giờ chiều, Ng-văn-Hoan làm cu-li đốt cỏ ở Bá-Lương-cổ thuộc huyện Bất-bạt tỉnh Sơn-tây để giồng cây, vô ý thế nào để lửa lan mãi ra rồi cháy cả những rừng bên cạnh. Tòa phạt Ng-văn-Hoan 20 quan.

Cướp giật. — Ng-văn-Nguyên làm cu-li thấy một người hành-khách đi xe điện tên là Ng-hữu-Điền treo cái ô ở cạnh toa, chạy đến cướp lấy ô rồi chạy. Người ấy đuổi mãi mới bắt được mà khi bắt được thì tên ăn cướp giật đã trao ô cho đứa đồng đảng rồi. Tòa phạt tên Nguyễn-văn-Nguyên 25 ngày tù.

Không sợ bọc chân lại
[illegible]
V. DEMANGE[illegible]

Thi vào trường Thương-mại và Bưu-điện. — Đến ngày 9 Août 1928, tại Hanoi, Saigon, Huế, và Pnom penh, sẽ bắt đầu mở kỳ thi tuyển học trò vào trường Thương-mại và Bưu-điện (Ban Thương-mại, ban Bưu điện và ban Vô-tuyến-điện).

Kỳ thi ấy không bắt buộc phải có văn bằng nào cả. Nhưng duy chỉ những người đã tòng sự ở sở Bưu-điện mới được thi vào ban Bưu-điện và những người đã tòng sự ở sở Vô-tuyến-điện mới được thi vào ban Vô-tuyến-điện.

Các đơn xin ứng thí phải do quan Thủ-hiến xứ sở tại mà gia quyến thí sinh ở, chuyển về quan Học-chính Thủ-hiến (phòng thứ nhất). Các đơn ấy phải gửi đến quan Thống-đốc Nam-kỳ hay các quan Khâm-sứ, Thống-sứ các xứ *trước ngày 10 Juillet* này. Trong đơn phải đề rõ tên, họ của thí sinh, đơn cái nhà ai, chỗ ở của cha mẹ và chỗ ở nhất định của thí sinh để tiện khi gửi giấy gọi ra thi. Lại phải nói rõ thí sinh muốn thi vào ban Thương-mại, ban Bưu-điện hay ban Vô-tuyến-điện. Đơn ấy phải có đính cả các giấy mà sau này thì mới xét đến.

1. Giấy khai sinh;
2. Giấy tư pháp lý-lịch;
3. Giấy hạnh-kiểm;
4. Giấy của thầy thuốc chứng nhận là có sức khỏe.
5. Giấy của ông Đốc trường mà thí sinh đã theo học trong ba năm cuối cùng mà không có bị điều lỗi gì nặng cả.
6. Nếu thí sinh muốn xin cấp học bổng thì trong đơn lại phải đính theo giấy của quan bản tỉnh xét thực về hạnh kiểm, lòng trung thành và tình cảnh của thí sinh và gia quyến thí sinh thế nào, có chữ của quan sở bản tỉnh duyệt. Nếu đơn xin học bổng không có giấy này thì không xét.

Những thí sinh đương làm việc ở các công sở muốn đi thi thì phải có giấy của ông chánh sở mình làm ưng chuẩn mới được.

Các bài thi điểm số cho từ 0 đến 20, gồm có các bài như sau này:

1. Một bài ám-tả, hạn 1 giờ, nhân 3
2. Một bài luận chữ Pháp nói về vấn đề kinh tế, hạn 2 giờ, nhân 3.
3. Một bài tính đố về Toán học hay đại số học, hạn 1 giờ 1/2, nhân 2;
4. Một câu hỏi về hóa học, sinh vật học hay thảo mộc học, hạn 1 giờ 1/2, nhân 1.

Chương trình các bài thi vào trường Thương-mại thì tương tự như chương-trình thi bằng Cao đẳng tiểu học Pháp-Việt.

Thí sinh nào được trúng tuyển sẽ có *thư gọi riêng*.

Hành-phí về Hanoi không phải mất và phải về tới Hanoi trước ngày 30 Septembre 1928. Khi về tới nơi thì đến trình diện viên tổng thị định tại trường Cao-đẳng ở phố Bobillot để vào sổ.

Trừ thí sinh quán ở Bắc-kỳ không kể, còn thí sinh ở các xứ đều phải mang giấy căn cước do nghị định ngày 9 Novembre 1918 đã đặt ra.

Việc ăn cướp bằng ô tô. — Trong một số báo trước ở mục Thời sự Bắc-ninh bản báo đã thuật việc thầy ký rượu Nguyễn-tác-Trường bị một cái *ô tô* đuổi theo dọc đường, rồi mấy tên ở ô-tô xuống đánh và cướp mất bảy trăm đồng.

Nay sở mật-thám đã tra ra cái ô-tô ấy số T. 4109 là của Nguyễn-v-Chà là lý-trưởng làng Xuân-thụy và tên Ng-Hậu người làng Lộc-xá, huyện Võ-giàng thuê đi, bởi vậy hai tên ấy đã bắt giải đến Tòa án Bắc-ninh xét xử.

Annam được cái *trò* ấy là liền-bộ lệ, chẳng kém gì những chuyện trong *cinéma*.

Bột PHOSCAO là thứ bột ăn rất ngon và để được lâu.
Bán tại sở L'U.C.I.A. Đại-lý độc quyền

Ngài ho dữ?
Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE**,
Số 59, phố Paul Bert, Hanoi
sẵn có thứ thuốc [illegible] chữa khác bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, [illegible].
Nên xem [illegible] của bản hiệu ở trang thứ [illegible] về thuốc
SIROP [illegible]NOFAL.

Một cách uống sâm banh với sữa bò rẻ hơn nước vối. — Tên Nguyễn-Tường 18 tuổi, làm công cho hiệu Quảng-hưng-long ăn cắp của hiệu ấy một quyển sổ mua chịu hàng, đưa cho bạn tên là Tý đi đến mấy hiệu lấy rượu champagne sữa bò xì-gà và các thứ hàng khác, rồi cùng nhau đi mất; tên Tí đã phải bắt giải sang tòa án tống giam Hỏa lò, còn tên Tường sáng hôm nay cũng phải bắt nốt, bắt quan viên với các chị nào vẫn tắm bể bằng sâm banh với sữa bò ấy, không biết bây giờ còn nhớ đến bạn ở trong đề lao không.

Thưởng hàm. — Những người có tên sau này được thưởng hàm,

Chánh cửu phẩm văn giai (9 1)

MM. Nguyễn-tiến-Đạn tùng cửu phẩm văn giai (9 2) phó hương hội, quán làng Sơn lãng thượng, tổng Sơn lang, phủ Ứng-hòa (Hadong)

Đỗ văn Thổ tùng cửu phẩm văn giai (9-2) chánh hương hội quán làng Thượng phụ, tổng Thượng tầm, phủ Thái-ninh (Thái-bình).

Lại đức Trọng, tùng cửu phẩm văn giai (9-2) chánh tổng Xuân-vũ, quán làng Niêm ha, phủ Kiến xương (Thái-bình)

Lại Mân tùng cửu phẩm văn giai (9 2) lý trưởng làng Niêm Hà, tổng Xuân-vũ, phủ Kiến xương. (Thái-bình)

Tùng cửu phẩm văn giai (9-2)

MM. Đặng văn Da chánh hương hội làng Hoàng xá tổng Phương đình, phủ Ứng-hòa (Hadong) chân tuyển sinh Phạm quang Canh chánh hương hội làng Lương xá, tổng Phương-đình, phủ Ứng-hòa (Hadong) nhất trường.

Mai tất Tố chánh hương hội, xóm Tràng đăng làng Cao lãm, tổng Bạch xâm phủ Ứng hòa (Hadong) chân khóa sinh.

Bạch đăng Tích Hộ lại quán làng Ngọc trúc (xóm Thượng văn) tổng Đại mỗ, phủ Hoài đức (Hadong) chân tuyển sinh.

Lê xuân Cải Hộ lại làng Phúc diễn (xóm K[illegible]) tổng Cổ nhuế, phủ Hoài đức (Hadong) chân tuyển sinh.

Nguyễn bá Kiệm, trưởng bạ làng La tinh, tổng Nội, phủ Hoài đức, chân tuyển sinh.

Bùi văn Tuân chánh hương hội làng Dương lai, tổng Trịnh xuyên Thượng huyện Vụ bản (Nam định) chân khóa sinh.

Nguyễn-tài-Chung phó tổng làng Giang-liễu tổng Bái-phi, huyện Võ-giàng (Bắc-ninh) chân khóa sinh.

Đinh-văn Giới lý trưởng làng Trịnh phố tổng An bồ, phủ Kiến-xương (Thái bình) chân khóa sinh.

Nguyễn-văn-Tú, thầu khoán quán làng Phương-canh, xóm Hòe thị, tổng Phương-canh, phủ Hoài-đức (Hà-đông)

Đinh-văn-Hoạt, thầu khoán ở Saigon, quán làng Cao-bộ tổng Đông-dương, huyện Thanh-oai (Hà-đông).

Phạm-kim-Liên, quán làng Kinh-thanh tổng Bình-lương, huyện Ý-yên (Nam-định).

Phạm-khắc-Lên, quán làng Kinh-thanh tổng Bình-lương, huyện Ý-yên (Nam-định).

Nguyễn-chu Mậu, khóa sinh quán làng Cao-đa, tổng Phù-thọ, phủ Lâm-thao (Phú-thọ)

(*Còn nữa*)

Sữa hộp hiệu BERNA là thứ sữa tốt để được lâu.
Sở L'U. C. I. A. Đại lý độc-quyền.

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường Hàng Cỏ)
HANOI
Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:
Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ-hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong: Cinéma Gaumont
Cho thuê — Mua — Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh
Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa
Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tình hộ m[illegible] mất bao nhiêu vốn.
Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn
Điện-thoại: *để gửi chỗ tại Cinéma Pathé* 5[illegible]; *Nhà giấy* [illegible]
KHẨN TRỌNG. — Công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một công-ty với công-ty Société Indochine Film et Cie.

Bầu được cọp. — Đêm hôm thứ bảy rạng ngày chủ-nhật M. Lafon chủ hiệu bào-chế Chassagne có cùng một ông bạn đi bắn về Hòa-bình. Lúc ba giờ đêm trở về Hanoi, đi được một quãng thì thấy trong bụi rậm có động [illegible] và gầm lên. Bác chauffeur đang cầm máy xe ô-tô sợ quá bỏ cả tay lái ra M. Lafon liền nhảy lên giữ lấy tay lái thì vừa lúc trông thấy con cọp ở trong bụi rậm, cách xe độ 10 mètres. Ông bạn ngồi sau liền nạp đạn bắn ngay một phát tin ngay, con cọp chết liền.

Sáng hôm qua chủ-nhật, hiệu đã xe cọp về hiệu Chassagne để lột da. Cọp này bề dài cả đuôi đo được [illegible] cân nặng hơn 140 kilos

Đáng khen thay ông Lafon cũng can-đảm, nếu lại như bác tài thì không những bị cọp vồ mà xe cũng lăn xuống suối.

Danh-dự bội-tinh. — Các viên-chức có tên sau này đều được thưởng danh-dự bội-tinh:

Bội tinh vàng hạng nhất:

MM. Phạm-Trang, thông-ngôn Hanoi; Văn-đức-Ngô, thư-ký Bắc-kỳ; Trần-ngọc-Bích, chánh lãnh-binh Trung-kỳ.

Bội-tinh vàng hạng nhì:

MM. Ng-văn-Bồ, thư-ký tòa sứ Bắc kỳ; Võ-văn-Phẩm, thư-ký Bắc-kỳ; Điệp-xuân-Lê, thư-ký Bắc-kỳ; Trần-văn-Sắt dit Hoa, thư-ký Trung-kỳ; Ng-văn-Cung, thư-ký Cao-mên; Lê-tấn-Tinh, thư-ký Cao-mên; Ng-văn-Tiên, thư-ký Hanoi; Nguyễn-Gơ dit Quế [illegible] Tourane; Trịnh-đình-Hòa, thư-ký Hanoi.

Bội-tinh bạc hạng nhất:

MM. Ng-văn-Ba dit Lưu-văn-Ba, thư-ký Bắc-kỳ; Đỗ-duy-Phấn, ký-lục Bắc-kỳ; Ng-văn-Tỷ, cai khố-bạc Bắc-kỳ; Ng-thụy An, giáo-học Bắc-kỳ; Ng-[illegible]-Kỳ, thư-ký Bắc-kỳ; Phạm-văn Khiết, chef de chantier Bắc-kỳ; Bùi-huy Chương, hội-họa Bắc-kỳ; Đinh-văn-Ngọc, chánh quản Tuyên-quang; Trịnh-v-Năng, làm ở nhà buôn Haiphong; Ng-văn-Thi, thư-ký sở xe-lửa Vân-nam; Lê-Trinh, chánh tùy phái tòa Đốc-lý Tourane; Trần-hữu-Cầu, thư-ký Trung-kỳ; Ng-văn Nhị, thư-ký Trung-kỳ; Lê-Tôn, ký-lục Trung-kỳ; Ng-hữu-Tạo, thư-ký Trung-kỳ; Tô-xuân-Quả, tùy-phái Trung-kỳ; Ng-khoa-Tư, thư-ký Trung kỳ; Trần-văn Da, phó quản Thanh-hóa; Ng-văn-Ngọc, thư-ký Cao-mên; Phan-hữu-Xuân, thư-ký Cao-mên; Ng-văn-Tỷ, thư-ký Ai-lao; Trịnh-phúc-Bá, thư-ký Ai-lao; Lê-v-Tùng, garde-meuble tại phủ Khâm-sứ Ai-lao; Ng-văn-Sang dit Võ-hữu-Vàng, tùy-phái Hanoi; Lê-v-Oanh, thư-ký Hanoi; Nguyễn-v-Yên, aide chimiste Hanoi; Đoàn-phú-Quí, hội-họa Hanoi; Ng-ngọc-Giao, thư-ký Hanoi; Ng-tất-Nga, làm tại hiệu bào-chế Bắc-kỳ; Ng-đình-Tỉnh, tùy-phái Hanoi; Bùi-v-Hòe, thư-ký Hanoi; Vũ-ngọc-Quý, thư-ký Hanoi; Ng-văn-Giới, tùy-phái phủ Toàn-quyền.

(*Còn nữa*)

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT
Vì hiệu bào chế Mouton, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Sulfite de Soude, [illegible] de Soude, Hydroquinone, [illegible]

Hội Indochine Films et Cinémas
Cống-hiến các ngài một cuộc vui đặc-biệt tại rạp:
CẢI-LƯƠNG HÝ-VIỆN
ấy là trò:
« KÉN RỂ »
Đại hài-kịch chích trong [illegible] hài văn của một nhà trứ-danh Hà-thành, chia làm bốn đoạn.
Y-phục, bài chí diễn theo phong-tục Việt-Nam, truyện rất lý kỳ, vui từ đầu chí cuối, lắm lúc lắm cho khán-giả phải vỗ tay om hùng, thực là một cuộc vui xưa nay chưa từng có.
Các ngài chớ nên bỏ qua.
Trò KÉN RỂ sẽ được các ngài Hoan nghênh đích đáng.
RẤT VUI . . . . RẤT LẠ . . . .
Tại rạp CẢI-LƯƠNG HÝ-VIỆN
Ngày . . . . 2 Avril 1928 Soirée
3 Soirée
4 Matinée, Soirée
5 Matinée, Soirée

Ngạch thú-y. — M. Lê-Trạc, thú y sĩ hạng tư tại Moncay nay thuyên đi Thái-bình; thay M. Nguyễn-đình-Đễ.

M. Nguyễn-văn-Hoàn, thú-y-sĩ hạng tư tại Lai-châu nay thuyên về Moncay thay M. Lê-Trạc.

Ngạch Học-chính. — MM. Hoàng-bội-Hoàn, Lưu-v-Huệ, giáo-học tập-sự, đã có bằng sư-phạm, nay được thăng giáo-học hạng tám.

Một bà nàng dâu mới 12 tuổi. — Ngày 5 avril, một người con gái tên là Nguyễn-thị-Nhẫn 12 tuổi, ở nhà mẹ chồng tên là Ng-thị-Tiệp, ở phố Gia-ngư số 8 tự nhiên đi mất. Đến nay mới tìm thấy thị-Nhẫn, hỏi thì thưa rằng hôm ấy đi xem hát khuya quá, sợ không dám về nhà, ngồi ngủ ngay ở dưới mái hiên nhà hát. Sau có người phu xe đưa về phố Sinh-từ giao cho một người bạn phu xe khác nuôi làm con nuôi.

Hai người phu xe sau khi xét hỏi đều được tha cả vì không có điều gì phạm luật cả. Còn thị Nhẫn đã giao giả nhà mẹ chồng.

Tiền họ. — M. Chính thư ký tòa sứ Lai-châu kiện cô Vũ-thị-Thuận ở Hanoi phố Đồng-khánh là lường mất 800 $ tiền họ. Sở mật thám đương xét.

Xe bò đụng xe kéo. — Ngày hôm 14 vào hồi 8 giờ 50 phút, chiếc xe bò đựng hai kiện sợi của Đàn-thu ở Hà-đông do ba người phu tải đi đụng phải chiếc xe nhà của M. Phạm-gia-Thái nhà ở phố hàng Bồ số 24 do Ng-văn-Tấu kéo. May người không can gì, chiếc xe nhà thì bị hư hỏng.

Ô-tô đụng xe bò. — Ngày hôm qua vào hồi 4 giờ rưỡi chiều, chiếc ô tô vận tải số T 2570 của hiệu Hoàng-đình Lộ ở đường Maréchal Pétain số 14 do Đỗ-v-Ngọc cầm máy khi đi đến phố hàng Muối đâm phải một cái xe bò ở ngang cửa nhà số 15 đỗ ngang ở đường cái, ở trên có mấy phiến [illegible], người không can gì.

Hủy xe ô-tô. — Đặng-v-Công ở Hạch-mai vận xe ô tô cho M. Ng-hữu Tiệp thầu-khoán ở phố Riviere số nhà 68 bị thừa hủy hoại xe ô tô cho nên đã bị bắt để xét.

TAU BAY BREMEN BAY QUA ĐẠI-TÂY-DƯƠNG

New-York 14 avril. — Tàu bay *Bremen* do đại-úy Đức tên là Koehl, và thiếu-tá Ái-nhĩ-lan tên là Fitzmaurice cầm lái đã bay qua được Đại-tây-dương từ đông đến tây. Vì tàu bị gió bão đẩy nam dạt đi, nên phải đỗ xuống đảo Greenly, về miền bể Labrador.

Được tin tàu bay *Bremen* đỗ xuống ở bờ bên kia Đại-tây-dương, thì ở khắp nước Đức rất lấy làm mừng rỡ. Các báo tán dương rằng người Đức đã vượt được Đại-tây-dương từ đông chí tây trước tiên. Song nhiều báo chỉ những cuộc bay như thế nguy-hiểm quá, và xin đừng nên khuyến miễn những cuộc bay như thế. Các phi-công đỗ xuống Labrador ở miền nước đá, và hỏi thì không giúp gì cả. Có tin rằng sau các phi-công đến được một cái tháp đèn ở đảo Greenly, thì người coi cột đèn tiếp đãi họ. Nhiều phi-công Hoa-kỳ định đến cứu tàu *Bremen* để, mà đến ấy xét ra mãi máy vì cơ-khí [illegible] tàu trượt được thôi. Khi đỗ xuống, tàu *Bremen* bị hỏng; chắc là các phi-công Đức muốn chữa tàu bay ở ngay đấy, để lại bay được đến New-York. Nếu vậy thì các phi-công, còn lưu lại đến cuối tháng; mà có 15 cân lâu hơn nữa.

A. R. I. P.

TAU BAY « NUNGESSER ET COLI » ĐÃ TỚI ĐẤT PHÁP

Hai phi-công Costes, và Le Brix đã hạ máy xuống Athènes (Nhã-điển) ngày thứ sáu hồi 18 giờ. Đêm chủ nhật hồi 1 giờ lại bay đi. Hai ông có điện về sở Hàng-không rằng 10 giờ thứ bảy sẽ tới Rome (La-mã) và 18 giờ thì tới Paris

Hai phi công đã hạ máy xuống trường bay Mariane gần Marseille ngày thứ bảy hồi 13 giờ để chữa qua máy, và 14 giờ 25 lại bay đi Paris, hồi 18 giờ 39 tới trường bay Bourget. Sự hoan hỉ không tả xiết được.

Lúc tới nơi

Cái phi-công Costes và Le Brix tới nơi vào giữa lúc mưa to. Khi hạ máy rồi hai phi-công đến về chỗ ở tại Paris, đi qua những đường lớn cho công chúng hoan-hô. Trời mưa to thế mà công chúng đứng chật đường, đợi để hoan hô [illegible]. Phòng khách đợi của khách-sạn Monceaux bữa ấy treo cờ và kết hoa lịch-sự lắm.

Kể trong 39 chặng đường đi trên không-trung thì hai ông Costes và Le Brix bay được 57.000 kilomètres và hết 336 giờ 37 phút. Hai phi công vắng nước Pháp là 187 ngày, mỗi ngày hơn [illegible] 300 kilomètres, và mỗi giờ hơn [illegible] bay được 167 kilomètres.

Báo giới đồng thanh khen ngợi Costes và Le Brix cho là những tay vô-địch trong thế-giới. Ngày hôm qua quan Thủ tướng Poincaré và ngày hôm nay quan Giám-quốc Doumergue đã thay mặt nước Pháp ngợi khen và cảm ơn hai vị anh-hùng.

Khi đưa các phi-công đến trường xe đạp đường thì cuộc đi xe-đạp sáu ngày, vì thiên-hạ vỗ tay mừng dữ quá, hai ông phải chạy hết một vòng để cho công chúng mừng. Có một nhà tư gia tặng hai vạn quan.

ARIP ngày 15 avril

ĐỘNG ĐẤT Ở NƯỚC BẢO

Về việc động đất mà cho đến xét sự động đất ở Âu-châu đã có báo trước, mà nơi trung-tâm điểm ở vào chỗ gần Philippopoli thì ở Tehirpan đất chuyển mạnh lắm. 30 người chết. Nhà cửa đều bị tổn hại. Ở Philippopoli nhiều người bị thương, đổ mất 2 nóc nhà thờ, và chết mất 16 người. Đường hỏa xa bị nghẽn. Mấy ngày trước ngày động đất có xảy ra một việc lạ, là các mạch nước có kim-thạch ở vùng gần Philippopoli chảy nhiều nước hơn, và nước sôi lên.

Tại Constantinople và ở Andrinople đất chỉ chuyển có mấy giây đồng hồ mà nhẹ hơn.

NÚI LỬA PHUN Ở CHÀ-VÀ

Núi lửa Krakatoa đã yên được 12 ngày, rồi bỗng dưng lại sôi lên. Ở miệng núi lửa có phun lửa, và hơi nước cao lên 50m.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một đám giết người. — Hồi 10 giờ đêm hôm 12 avril vừa rồi, nhà Mme Đỗ-thị-Ngạt 58 tuổi bán thuốc phiện ở đường Lạch-tray, nghe có người gõ cửa hỏi mua thuốc phiện. Chủ nhà dậy ngỏ cửa đưa thuốc phiện thì bị người mua chém mấy nhát dao vào đầu, rồi cướp hai hộp thuốc phiện chạy trốn mất. Người bị chém hô-hoán lên, nhưng lúc ấy trong nhà đi vắng cả, mà có con ở thì cũng chỉ là [illegible] thì thấy nó mất [illegible] [illegible] và [illegible] thì [illegible] cho [illegible] là sợ nó ăn cắp; thành thử nó không ra cửa được. Sau đến ở phải phá cửa mãi mới ra được, thì thấy chủ nhà vì thương-tích nặng quá đã nằm chết từ lúc 5 giờ rưỡi sáng 13 thì chết.

Hiện nay tòa đương cho đi xét việc này.

Mới xuất bản,
QUYỂN SÁCH NÊN ĐỌC:
47 Điều Giáo-Hóa Triều Lê
Dịch ra chữ Pháp
LES 47 ARTICLES DU CATÉCHISME MORAL DE L'ANNAM D'AUTREFOIS
Expliqués et traduits en français
par
TRẦN TRỌNG-KIM
Bài tựa bằng chữ Pháp của M. R. CRAYSSAC
Giá bán, mỗi quyển . . . . . 0$30
Tiền cước Recommandé gửi đi các nơi mỗi quyển . . . 0.18
Bán tại bản-quán và các hàng sách

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(suite)

Un suprême assaut y fut tenté et cet assaut réussit. La masse hérissée de bayonnettes et lancée au pas gymnastique arriva irrésistible, et l'épais front de la bataille de la colonne d'attaque apparut dans la fumée au haut de l'escarpement. Cette fois c'était fini. Le groupe d'insurgés qui défendait le centre recula pêle-mêle.

Alors le sombre amour de la vie se réveilla chez quelques-uns. Couchés en joue par cette forêt de fusils, plusieurs ne voulurent plus mourir. C'est là une minute où l'instinct de la conservation pousse les hurlements et où la bête reparaît dans l'homme. Ils étaient acculés à la haute maison à six étages qui faisait le fond de la redoute. Cette maison pouvait être le salut. Cette maison était barricadée et comme murée du haut en bas. Avant que la troupe de ligne fut dans l'intérieur de la redoute, une porte avait le temps de s'ouvrir et de se fermer, la durée d'un éclair suffisait pour cela, et la porte de cette maison, entre-bâillée brusquement et refermée tout de suite, pour ces désespérés c'était la vie. En arrière de cette maison, il y avait les rues, la fuite possible, l'espace. Ils se mirent à frapper contre cette porte à coups de crosse et à coups de pied, appelant, criant, suppliant, joignant les mains. Personne n'ouvrit. De la lucarne du troisième étage, la tête morte les regardait.

Mais Enjolras et Marius, et sept ou huit ralliés autour d'eux, s'étaient élancés et les protégeaient. Enjolras avait crié aux soldats: N'avancez pas! et un officier n'ayant pas obéi, Enjolras avait tué l'officier. Il était maintenant dans la petite cour intérieure de la redoute, adossé à la maison de Corinthe, l'épée d'une main, la carabine de l'autre, tenant ouverte la porte du cabaret qu'il barrait aux assaillants. Il criait aux désespérés: — Il n'y a qu'une porte ouverte. Celle-ci. — Et, les couvrant de son corps, faisant à lui seul face à un bataillon, il les fit passer derrière lui. Tous s'y précipitèrent. Enjolras, exécutant de sa carabine, dont il se servait maintenant comme d'une canne, ce que les bâtonnistes appellent la rose couverte, rabattit les bayonnettes autour de lui et devant lui, et entra le dernier; et il y eut un instant horrible, les soldats voulant pénétrer, les insurgés voulant fermer. La porte fut close avec une violence qu'en se rembottant dans son cadre, elle laissa voir coupés et collés à son chambranle les cinq doigts d'un soldat qui s'y était cramponné.

Marius était resté debout. Un coup de feu venait de lui casser la clavicule; il sentit qu'il s'évanouissait et qu'il tombait. En ce moment, les yeux déjà fermés, il eut la commotion d'une main vigoureuse qui le saisissait, et son évanouissement, dans lequel il se perdit, lui laissa la peine le temps de cette pensée mêlée au suprême souvenir de Cosette: — Je suis fait prisonnier. Je serai fusillé.

Enjolras, ne voyant pas Marius parmi les réfugiés du cabaret, eut la même idée. Mais ils étaient à cet instant où chacun n'a que le temps de songer à sa propre mort. Enjolras assujettit la barre de la porte, et la verrouilla, et en ferma à double tour la serrure et le cadenas, pendant qu'on la battait furieusement au dehors les soldats à coups de crosse, les sapeurs à coups de hache. Les assaillants s'étaient groupés sur cette porte. C'était maintenant le siège du cabaret qui commençait.

Les soldats, disons-le, étaient plein de colère.

La mort du sergent d'artillerie les avait irrités, et puis, chose plus funeste, pendant les quelques heures qui avaient précédé l'attaque, il s'était dit parmi eux que les insurgés mutilaient les prisonniers, et qu'il y avait dans le cabaret le cadavre d'un soldat sans tête. Le geare de rumeurs fatales est l'accompagnement ordinaire des guerres civiles, et ce fut un faux bruit de cette espèce qui causa plus tard la catastrophe de la rue Transnonain.

Quand la porte fut barricadée, Enjolras dit aux autres: — Vendons-nous cher.

Puis il s'approcha de la table où étaient étendus Mabœuf et Gavroche. On voyait sous le drap noir deux formes droites et rigides, l'une grande, l'autre petite, et les deux visages se dessinaient vaguement sous les plis froids du suaire. Une main sortait de dessous le linceul et pendait vers la terre. C'était celle du vieillard.

Enjolras se pencha et baisa cette main vénérable de même que la veille il avait baisé le front.

C'étaient les deux seuls baisers qu'il eût donnés dans sa vie.

Abrégeons. La barricade avait lutté comme une porte de Thèbes, le cabaret lutta comme une maison de Saragosse. Ces résistances-là sont bourrues. Pas de quartiers. Pas de parlementaire possible. On veut mourir pour vu qu'on tue. Quand Sachet dit: — Capitulez, — Palafox répond: « Après la guerre au canon, la guerre au couteau » Rien ne manqua à la prise d'assaut du cabaret Hucheloup:

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Quân-quan bèn cố mà vào một thứ nữa thì quả vào được. Cả một đống người dày đặc, chơm-chởm lưỡi-lê như sù lộng nhím, mau chân mà chạy tới, không gì mà cưỡng lại cho được, bỗng thấy hàng quân tiên-phong từ trong đám khói nhỏ lên, ở trên cái ngọn chiến-lũy. Lần này thì thật là xong. Bọn nguỵ đứng giữ trung-quán đành là phải hỗn-độn mà lùi.

Bấy giờ thì có một vài người thấy như trong lương-tâm, cái lương-năng thiết sống tồi-tăm, nó hình như tỉnh dậy. Mấy người đó thấy ở ngoài cả một rừng súng nó chỏ vào mình, thì không muốn chết nữa. Đó là cái phút đồng-hồ, thấy trong người có cái lương-năng bảo-tồn nó gầm-thét, trong nhân-tâm mà thấy thú-tính. Bấy nhiêu người bị quân lính từ ngoài đánh dồn vào cái nhà cao sáu từng gác làm cùng để chiến-lũy. Nhà cao đó có thể lấy làm chỗ cứu-cấp. Ngặt một nỗi cửa đóng then cài lại chen bết nơi hở từ trên xuống dưới. Trước khi quân lính vượt qua được vào trong chiến lũy, một cái cửa có thể mở ra rồi đóng lại cũng kịp, chỉ trong một cái chớp là đủ, hễ cửa ra, đóng lập cửa vào, là thoát chết cho mấy người thất-vọng. Vì đàng sau cái nhà đó, hẳn có đường đi, có phố-xá, có thể chạy được thoát, rồi thì trời cao đất rộng. Họ bèn lấy báng súng mà đập, lấy gót giầy mà đạp vào cửa ầy, vừa kêu, vừa gào, vừa lay, vừa van, hai tay chắp lại. Vậy mà không ai mở cửa. Trên cửa sổ từng thứ ba, cái đầu ông lão chết cứ dửng-dưng nhìn xuống.

Sau *Enjolras, Marius* và bảy tám người nữa xúm quanh mình hai người, chạy xổ vào mà che-chở cho bọn đi trốn đó. *Enjolras* thét bảo bọn lính xông vào: Đứng lại! Một viên úy nghe tiếng thét mà cứ tiến, *Enjolras* bèn giết chết viên úy. Khi ấy cậu đứng ở cái sân phía trong chiến-lũy, trước cửa tiệm rượu Cồ-linh, một tay cầm gươm, một tay cầm súng, đóng chắn giữa cái cửa ra vào để mở toang ra mà không cho bọn quân lính xông vào. Cậu lại thét bảo bọn nguỵ đi trốn: Đuy còn có một cửa mở là cửa này. — Nói đoạn như thế rồi cậu lấy mình mà che-chở cho họ, một mình chống-cự với cả một ba-tay-đông, bảo lũ kia đi qua sau lưng mình mà vào. Cả bấy nhiêu người đổ xô vào. *Enjolras* lấy súng khoa tròn, trong nghề đánh roi, gọi là «cánh huê-bông-kín» đập vào những lưỡi lê chìa-chĩa quanh mình và trước mặt, rồi thì cứ vậy lui vào trong nhà sau rốt. Cảnh-tượng lúc ấy thật là ghê-gớm, quân lính đòi vào, bọn nguỵ thì đòi đóng cửa lại. Sau cửa đóng được lại, mà đóng mạnh quá đến nỗi giập nát đầu ngón tay một tên lính, gẫy rời ra, dính vào khe cửa.

Marius thì vẫn ở ngoài. Một phát đạn vừa bắn gẫy xương vai, cậu nghe mình thấy ngất đi mà ngã xuống. Lúc ấy thì cậu tuy nhắm mắt lại rồi, nhưng nghe như có tay ai khỏe lắm túm lấy mình vậy. Cậu ngất đi thì chỉ vừa kịp nghĩ đến câu này, nó lẫn với một tư-tưởng sau cùng nhớ đến *Cosette*: Thôi chúng bắt được ta rồi, chúng sẽ bắn ta.

Enjolras không thấy *Marius* ở trong bọn vào trong tiệm rượu thì cũng nghĩ như thế. Nhưng cả hai người lúc ấy cùng vào cái thời-gian ai nấy chỉ vừa kịp nghĩ đến việc chết của mình mà thôi. *Enjolras* gài cái then ngang cửa lại, rồi gắn khóa vào mà khóa hai vòng cho kĩ, trong khi ấy thì quân lính ở ngoài đập dữ, chiến binh thì lấy báng súng đập, quân phá-lũy thì dùng búa mà bổ vào. Bao nhiêu lính tụ sức cả lại trước cái cửa đó, bấy giờ thì là khỏi sự vây cái tiệm rượu.

Quân lính lúc ấy đương tức giận.

Họ tức giận từ lúc bên nguỵ bắn chết người đội pháo thủ. Và họ lại thêm một cớ tức-giận to nữa, là trong mấy tiếng đồng-hồ trước khi xông vào quyết chiến, họ vẫn yên-trí bảo nhau rằng bọn nguỵ bắt được người nào hành-hạ cắt đầu cắt tai hoặc chặt chân tay cho đau-đớn, họ lại nói phao lên rằng trong tiệm rượu có một cái xác lính không đầu. Phàm trong các việc nội loạn hay có những lời reo-rắc hại nhau đó. Cái trận ở con đường *Transnonain* mà sau nên tai-vạ lớn cũng do một câu nói phao-vu hão-huyền như thế.

Khi cửa đã chặn kín rồi, *Enjolras* bảo chúng bạn rằng:

— Giờ thì anh em ta bán mạng cho đắt.

Rồi thì cậu lại gần cái bàn kê hai cái xác ông *Mabeuf* và thằng Nhài. Dưới cái mền phủ thảm rõ hai cái mình nằm thẳng cứng đơ, một cái dài một cái vắn, hai cái mặt thì phẳng-phất in hằn qua lần vải lạnh-lẽo. Một cái bàn tay thò ra ngoài lòng-thòng xuống đất. Đó là tay ông già.

Enjolras cúi xuống hôn cái bàn tay đáng cung-kính đó, cũng như hôm trước cậu đã hôn trán ông già.

Suốt một đời cậu, duy cậu chỉ hôn có hai lần đó mà thôi.

Ấu là ta nói rút lại. Cái chiến-lũy thì đã chống-cự lại với quân-quan như là một cái cửa ô thành *Thèbes* bên Ai-cập thuở trước. Giờ thì cái tiệm rượu chống-cự lại với quân-quan như thể một cái nhà ở thành *Saragosse* vậy. Những cuộc tranh-cạnh như thế bao giờ hai bên cũng có nộ-khí. Không còn ai khoan-thứ cho ai nữa. Không còn có sử đi sử lại cầu hòa được nữa. Bên nào cũng quyết chết, qui-hồ giết được người mà chết. Khi ông *Sachet* thét: Hàng đi! — thì ông *Palafox* trả lời: « Đánh nhau chán bằng đại-bác thì ta đánh nhau bằng dao. » Trong cái cuộc xông đánh tiệm rượu của mụ *Hucheloup* này không còn thiếu cấp gì.

(Còn nữa)

Khảo về Y-học cổ của ta

Cẩm-nang trích lục

Ấu khoa

Chẩn đậu mùa

(Tiếp theo)

Thiết giới bất cấm, nhỡ bị nữ khí sở phạm, thì dùng những vật sau này để khỏi bị giải trừ.

Sắn phụ-dâm phu-nguyệt phụ, sở phạm thì đốt lấy khói hun bằng hạt tảo, khói hột táo vừa trừ nữ khí vừa đuổi ma vinh vệ khai vị tiến thực, và có thể ngăn giữ cho được khỏi phát chứng sang dạng nữa.

Tiêu khí sở phạm, thì đốt lấy khói hun bằng sài-sâu nhân-trần và cỏ tranh-non.

Nội-ấu nữ khí sở phạm, thì đốt lấy khói hun bằng sinh-khương.

Tử khí và lị khí sở phạm, thì đốt lấy khói hun bằng đại hoàng thương-truật (nhưng phải biết rằng huyết hư nung tương không nên mãn, thì thương-truật không dùng được.

Ác khí sở kỵ (ác khí là ngưu, dương hồ sói) thì đốt lấy khói hun bằng nhũ hương.

Lời dặn

Đậu tới tuần quan nung tục thường dùng dầm phun khắp thân thể, vì dầm loạt huyết, nhưng có biết đau dầm sang toan tiêm tai đau lại càng khó dương, nhất thiết không nên dùng.

P. ụ lục

Những hương tạo khí và tinh nê khi mà trong buồng đậu nhất thiết cấm kị là:

1. *Ngư tinh khí (mùi cá tanh)*
2. *Dâm dịch khí (hơi dâm dục)*
3. *Phụ nhân kinh nguyệt khí (hơi kinh thấy).*
4. *Sô hương tảo nữ khí (hơi sô)*
5. *Lịch hạ hồ sài khí (hơi nồi nấu cơm)*
6. *Ác trọc khí (hơi nặng trọc)*
7. *Huân mạt sang dược khí (hơi xoa thuốc ghẻ),*
8. *Ngưu dương lạp trúc khí, (hơi nến mỡ bò)*
9. *Lưu hoàng khí (hơi diêm sinh)*
10. *Ngã tân khí (hơi nồng tỏi v. v.)*
11. *Cát sang thảo khí (hơi thanh ghẻ lở)*
12. *Kiết yên mồi tẩn khí (hơi khói thuốc.*
13. *Viễn hành lao hãm khí (hơi bỏ hôi người đi xa nhọc mệt)*
14. *Suy diệt đăng trúc khí (hơi lạnh tắt đèn).*
15. *Ngộ thiêu đầu phát khí (hơi tóc cháy)*
16. *Sài yên ngư cốt nhu mao khí, (hơi xương cá và lông các loài vật đốt cháy).*

Kinh trị sức biến nghiệm phương

Ủế khi sắc phạm, đậu biến khí bạch, (trắng nhạt đo) thì dùng phụ tử hoàng kì điều phục, nhưng khói bạch mà có chân huyết thì bất trị,

Sa hương sắc phạm, đậu biến tiêu hắc (đen đám) thì dùng sinh địa phòng phong thuyền thoái dương qui bạch thược nhân sâm hoàng kì xích đậu hồng hoa quất bì cam thảo sắc thang điều phục, ngoài dùng thăng ma thương nhĩ thảo nấu nước tắm.

Tử khí sắc phạm đậu biến chẩm phục (chỉ lần mần trong da), kiêm chứng thổ nước rãi thì dùng ngoan hoa hóa nước gừng sắc thang gia nhập thân sa điều phục.

Kiêm ngộ sắc phạm, đậu biến kinh khí, sắc mặt xanh tái, thì dùng nhị hoa mộc bối khổ sắt thảo phấn hà mật điều phục.

Mèo chó sắc phạm, đậu không dương được, thì dùng xương bò viễn chí hợp tiễn với thuyền thoái cương băng rượu, rồi bỏ xương bò viễn chí chỉ nhặt lấy những thuyền thoái nghiền mạt hòa đường cát điều phục.

Dạng đậu biện

Trong nhà có người lên đậu mà lấy nhau, tức là đang đậu, nhưng anh lên đậu rồi lấy đến chu, chị lên đậu rồi lấy đến em, con gái lên đậu rồi lấy cho con gái, là thuận, sai thứ tự ấy là nghịch.

Đậu tiền nhập bát phạm

1. Phạm chứng hậu viêm hầu diên tổn.

Nhân sâm mạch phong tà, ho sốt khát đầu, bỗ nói ra như quát, mà đậu kỗ phát, tức là chứng viêm hầu đờm tắc, trị nên sơ phong giải nhiệt bổ huyết tư âm, tối kị xài hồ dược tễ.

2 Phạm chứng hậu quan âm phát tọa.

Nhân ăn uống không tiết độ, và sắc phạm thứ thấp, tỉ vị tổn thương, thần thường tiết tả, mà đậu kỗ phát, thế là chứng quan âm phát tọa, trị nên ôn tỉ bổ khí, tối kị hàn lương dược tễ.

3 Phạm chứng hậu mễ chi kiết đọa.

Nhân bịnh người (tốt rét) cơ nhục hao mòn, mà đậu kỗ phát, thế là chứng nhiệt vị hàng hải, tức nôn bỏ ăn thanh phế dưỡng vị phù tỉ, tối kị hoàng kì dược tễ.

4 Phạm chứng hậu nhiệt vĩ hàng hải.

Nhân bịnh sang chẩn, ho sốt rão khát, mà đậu kỗ phát, thế là chứng nhiệt vị hàng hải, tức nôn bỏ ăn thanh phế dưỡng vị phù tỉ, tối kị hoàng kì dược tễ.

Lời dặn

Trước phát trần sau phát đậu vẫn là thuận, nhưng nguyên khí có bạc nhược, mới ho sốt rão khát, thế mà lại chẩn kỗ đậu, thì bịnh tất nguy cấp,

5. Phạm chứng tam tiêu nhập đồng

Nhân bịnh sang tiêu bụng to, chân tay rời mỏi mà đậu kỗ phát, thế là chứng tam tiêu nhập đồng trị nên theo ấn bịnh đậu, tối kị hận phát xuyễn lên được tễ, (ngoài là không nên dùng thuốc cấm).

6. Phạm chứng hậu đảo quái ngân hình,

Nhân phong nhiệt đan thắng khởi chưa rất nọc, mà đậu kỗ phát, thế là chứng đảo quái ngân hình, trị nên dùng địa hoàng tễ gia mẫu đơn bì để thanh lý tâm can,

7 Phạm chứng hậu xương kiệu ẩn tiềm,

Nhân bịnh hồn táo (đỏ mắt đỏ mặt trực thị, miệng nói, phiền nhiễu cuồng loạn) mà đậu kỗ phát thế là chứng xương ẩn tiềm, trị cũng nên theo ấn bịnh đậu, tối kị trấn kinh dược tễ, (ngoài là nên sa vàng để nhiệt thiết không nên dùng).

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

TRÀ VIÊN BẰNG CON-RIÊM
(Payement en timbres-poste)

Nhiều ông gởi tiền trả báo-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho báo-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả rằng những tiền đặt mua báo thì báo-quán không nhận (trừ khi nào con-niêm cắt

PHARMACIE MONTÉS
TONIQUE TONKINOIS
2$25

Rượu Bổ-Dào
Các Quan Công Nhận Là Tốt Nhất

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất:
- Quyển I 223 trang, bán 0$50
- » II 203 — 0 45
- » III và IV 159 — 0 35
- » V và VI 193 — 0 45
- » VII và VIII 319 — 0 65

Phần thứ nhì:
- Quyển I 213 trang, bán 0$45
- » II và III 257 — 0 55
- » IV, V và VI 275 — 0 60
- » VII và VIII 231 — 0 50

Phần thứ ba: Quyển I, II và III 251 trang, bán 0$55
— Quyển IV, V, VI và VII 299 — 0 65
— Quyển VIII 305 — 0 65

Ở xa đính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . . 0$20
Mỗi mười hai quyển cắt làm một tập, tiền cước . . . . . 1 $ 80

Hoa-kỳ đối với cuộc hòa-bình của thế-giới

Ai cũng biết từ cuộc hội-nghị Hoa-thịnh-đốn, chủ ý Hoa-kỳ là muốn làm cho phân-rẽ nước Anh và nước Nhật ra, hầu để chiếm lấy cái địa-vị lên-lão ở trên thị-trường nước Tàu và làm cho nước Anh không còn giữ được cái bá-quyền về hải-thuyền ở trên thế-giới nữa.

Về sau Hoa-kỳ can-thiệp vào nước Tàu lại chỉ lỗ làm cho thân-thế các người-quốc ở nước Tàu càng thêm khó-khăn ra, nào người Tàu yêu-sâu hết những điều-nước hết bình đẳng, nào người Tàu yêu-sâu đặt khoản quan-thuế pực, vân vân.

Mới đây, M. Kellogg, lại tỏ ý yêu-sâu hết việc dùng tiềm-hải-đĩnh đi, cũng là một điều yêu-sâu lạ-lùng vậy.

Nguyên là về đường hải-thuyền, xưa kia Anh-cát-lợi vẫn chiếm bậc nhất trên thế-giới, nay tuy Hoa-kỳ đã được ngang hàng với Anh về đường hải-thuyền rồi, nhưng Hoa-kỳ cũng chưa lấy thế làm thỏa; Hoa kỳ lại muốn chiếm bậc khôi-nguyên kia. Muốn như thế thì không gì nhậy bằng Hoa-kỳ yêu-cầu bãi việc dùng tiềm-hải-đĩnh đi.

Cái lý do về việc ấy thực hiểu-nhiên để bắt làm. Số là Hoa-kỳ bấy nay chỉ sang các hải-thuyền rất lớn nhiều, chứ không đóng mấy nỗi tiềm-hải-đĩnh. Chớ như Nhật-bản thì không thế. Các xưởng tàu Nhật-bản lại chỉ đóng tiềm-hải-đĩnh nhiều, chứ không đóng các hải-thuyền lớn. Ấy chính là một điều không thể làm nợ đi được, Hoa-kỳ phải nghĩ cách phá cho việt đi mới xong. Hoa-kỳ há lại chịu lỉ tiềm hải-đĩnh hơn Nhật-bản sao? Muốn phá, thì bắt nhược Hoa-kỳ yêu-sâu sẽ toàn thế-giới phải pha nốt tiềm-hải-đĩnh đi, Ấy thật là một sự giản-dị qua!

Thế nhưng việc đóng các tàu lớn nào có phải là việc dễ đâu; số tiền chi-phí về việc đóng một chiếc hải-thuyền thật là tốn gom tốn ghê, không phải là nước nào cũng có thể đóng được. Vậy cứu nước nghèo chỉ có thể đóng được các tiềm-hải-đĩnh thôi. Nay bắt việc dùng tiềm-hải-đĩnh đi, tức là cách tài-giảm binh-bị các cường-quốc hơn nước Mỹ vậy.

Gia sử đi, ngành tiềm-hải-đĩnh cũng tiêu-hủy thì cũng có lợi cho hòa bọc, chỉ như làm những tàu lớn nặng đi lênh-đênh trên mặt nước, thì đối với khoa-học, thật cũng có lợi-lợi gì?

Cho nên đối với lời yêu-sâu của ông Hoover nước Hoa-kỳ, ta tưởng không gì bằng nước Pháp sẽ xin bắt ngay các tàu chiến tự mười nghìn tấn trở lên là nơa.

Tự vài tuần nay, chính-phủ Luân-đôn và chính-phủ Hoa-thịnh-đốn vẫn tranh bận cùng nhau mãi về việc ấy; nhưng người thường-gia cho rằng hai cường-quốc ấy có lẽ sắp xảy ra sự hòa hòn với nhau; mà suất tuổ nào rồi Nhật-bản cũng sẽ can thiệp nữa.

Nếu vậy tai ai là người chịu trách-nhiệm về việc ấy? Ai cũng quyết hiển nhiên là tại Hoa-kỳ. Vả, tại lại có chứng-chứng nay nữa, là ngày 21 janvier mới rồi, Thủy-quân nguyên-soái Pianko, tổng-thống thủy-quân Nữu-ước, diễn-thuyết tại Cộng-hòa câu lạc-bộ thành ấy, có nói rằng:

« Ngày nay chính là ngày ta sắp gặp cuộc chiến-tranh hơn bất thảy mọi khi; vì rằng ta đương theo-đuổi một cái chính-sách thương-mại cạnh tranh, cố đẩy tổng cả nước khác về sau ta. Cứ cái chính-sách ấy thì tất nhiên thế nào rồi cũng phải xảy ra cuộc chiến-tranh. Cái chương-trình mới về việc hải-thuyền là tội cần cho ta ngay nay: Hễ đặt hợp chừng nào trong Hoa-kỳ ưng theo cái chính-sách ngày nay, thì tức khắc phải xảy ra cuộc chiến-tranh.

Kết diễn-thuyết xong, có người hỏi thủy-quân nguyên-soái xem có phải ông nói về cuộc chiến-tranh Hoa-kỳ với Anh-cát-lợi chăng. Ông trả lời Morning Post đăng thì Nguyên-soái trả lời quyết hẳn rằng phải. Ông lại nói thêm rằng: « Cứ lẽ thoạt kỳ tự ấy không phải Anh-cát-lợi khai-chiến, mà là Anh-cát-lợi để cho một nước nhỏ khác khai-chiến, rồi mình ra tiếp theo ».

Người Anh lấy những lời khuyến-khích ấy làm lạng lắm.

Sau nữa, Hoa-kỳ lại vẫn ngấm ngầm muốn phá hội Vạn-quốc, vì Hoa-kỳ lấy làm lỗ ngại về cái thái-độ hòa-bình của hội ấy lắm.

D. P. D.

(*Trích báo Revue du Pacifique*)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Minh quan chia của

(*Tiếp theo*)

Nguyên lại khi còn sinh thời ông Thái Kuiêm năm tám mươi mốt tuổi, có thuê thợ về bức tranh hành lạc, và chép giữa sân để cho Thiện-Thuật. Quan huyện họ Đặng xem thấy bức tranh trong tờ tranh lấy, cứ khen Thái-Kuiêm thuê xem là người thâm thấy kín đáo, bèn dụng lễ sai thảo chất bắt Thiện-Kế đến huyện hỏi rằng:

Thái mẫu người là Mai-thị, kiện người là đuổ mẹ con nhà ấy đi, để chiếm cả lấy cả đến sản, việc ấy có thật như tuổ hay không?

Thiện-Kế bẩm, tờ thuê cha chàng tôi mất đi, đi tôi cùng đứa con bỏ tôi, sẵn do tay chàng tôi nuôi cả. It bữa nay hai mẹ con nhà ấy tự ý muốn ra ở riêng, chứ chẳng tôi không từng đem đuổi. Con nhất thiết đến sau chia cho mẹ con được là bao nhiêu, thì đã có bắt tích của cha chàng tôi để lại. Nên quan lớn không tin, đã tôi về lấy ra chứa tạm lên trình nghỉ xét.

Quan huyện nói:

= Cổ phải đi, nhưng của thân phụ nhà ngươi, mà nay là đã, việc đem chia hoài. Cái nghĩ rằng người là đông cỗ nha quan, sao không biết cư xử trong gia đình cho tử tế. Ngày mai ta sẽ tuân hành đến nhà người, rất có nhiều mẹ con Mai-thị đến kỏi, đã xử xem gia sản thế nào. Nếu nhà anh em sẽ được nhiều, người được ít, không quản hành, thì ta sẽ lấy công pháp mà phân xử.

Thiện-Kế nghe lời quan truyền như vậy, vì mà lo lắm, đương đêm đem tiền bạc đi cho khắp cả anh em họ hàng thân thích, để nhờ đến mai làm chứng ở trước mặt quan cho rằng: « Bảo nhiêu gia trị điền sản để lại cho mình đới ở trong chúc thư, là đích thực bắt tích của quan Thái-thú Thủ-Kuiêm viết như vậy ». Người trong họ ai nghe nói vậy, cũng mỉm mỉa cười.

Sáng sớm ngày hôm sau Thiện-Kế đọn nhà khuân, bài trí trang hoàng, trên sập gụ giải nệm gia bộ, trước án đốt đỉnh trầm hương, để chờ quan về. Lại sai người nhà mời anh em thân thuộc phía chồng ở đấy đến cả. Đợi một lúc thì đã thấy có tiếng báo quan đã về. Mọi người đều ra nghênh tiếp.

Quan huyện đến cửa xuống xe, thong dong đi lên đến nơa. vừa mới đi được vài bước, chợt ngảnh mặt lên trên không, chắp tay vái một cái rõ dài, rồi cứ ung dung thẳng lên mà ngồi vào khách nơi truyền với chủ. Mọi người thấy thế, đều lấy làm kinh-dị. Lại thấy quan huyện đi cũng nhường đi trước, vào đến nhà khách ngồi cũng mời ngồi trước, nói chuyện hỏi han huyện đến ba câu, rồi ý vui vẻ, rất lại cái nói một mình chẳng có ai cả. Chúng thấy vậy thường rằng quan huyện ngồi chơi nói chuyện với quỷ thần, đều đứng ngẩn ra trông.

Một lát nữa lại thấy quan huyện nói một mình rằng:

— Kẻ vẫn cũng nay thấy phu nhân đem bức nhành-lạc đồ lên kêu như thế. Vậy thì cần do việc ấy như thế nào, xin cụ liệu cho giúp cháu.

Nói xong lại làm ra giảng giải người yêu lặng. đề ý mà nghe, quả nhiên bên cạnh có người nào nam mọi vậy. đoạn lại like đầu nói rằng: « Nếu vậy thì cứ cả bắt lương làm », Nói đến lát nữa, lại nói rằng: « Mấy gian nhà nát ở Đông-trang để riêng cho cậu nài nhưng vậy thì lấy gì làm số sinh kế cho cậu? Sau lại liên thanh nói rằng: « Xin vâng, xin vâng, sẽ vẫn minh may xin liệu mệnh xử cho nàng vậy. Còn lễ hậu tạ thực không dám lấy ». Nói xong lại đứng dậy chắp tay vái, ra dáng sung sướng lắm. Mọi người đứng xung quanh đấy, thấy thế càng lấy làm lạ.

Quan huyện bảo mọi người rằng: Lệ Thái-tuế Thủ-Kuiêm là chỉ nhà đấy, ngài vừa mới đi ra, không biết về đâu.

Mọi người nói:

Bẩm quan lớn chúng tôi không trông thấy cụ Thái-tuế.

Quan huyện nói: « Như vậy thì quái lạ thật ». Bèn gọi Thiện-Kế đến trước mặt mà rằng:

Khi ta mới vào đây, cụ Thái-Kuiêm là thân phụ anh ra tận cổng đón. Ngài ngồi nói tạ nói chuyện, đến non nửa ngày, trong một người đông xung quanh đây, đều ngóc rõ cả.

= Thiện-Kế bẩm:

= Chúng tôi không từng trông thấy linh hồn thân phụ tôi hiện lên, mà cũng không ngờ tuổi nào cả.

(con nữa) Thạch-bằng dịch thuật

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được nhớ bởi rằng ở nửa sau báo thì phải trả trước. Vì cớ Bắt-qui-ông cho mua thì giới tiền cho bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo quán không gửi tới. Mua báo thì tính từ tháng bắt đầu mua, ai không trả tiền thì cho gửi báo ngay.

Dư luận Nam-kỳ

Công nghệ và mỹ thuật nước Việt-nam tại đâu không phát đạt

(*Tiếp theo*)

Vì như nghề để hơn hết là nghề trồng vườn, cha trồng vườn trồng đặng thạnh mậu cây trái tốt tươi, mà khi sinh con nối nghiệp cha, thì cái nghề trồng trọt lần lần không đặng lần phải bỏ cái nghề cha mình mà đi tìm nghề khác để nuôi lỗ miệng như thế còn nỉ muốn nói chi cha mẹ mà giữ nghề nghiệp, trong cảnh trồng vườn mà thất bại đây cũng phải có duyên cớ.

Cái nguyên nhân công nghệ và mỹ thuật nước ta chậm trễ và thất bại, là bởi tại người mình không biết cách dạy trẻ cách truyền dạy thường hay truyền tử lưu tôn mà lại truyền ngôn đó thôi, chớ chẳng có sách vở chi để làm phương pháp đặc biệt trong nghề đặng để cho người sau nhìn xem đó mà thiết hành.

Cách truyền tử lưu tôn bằng truyền ngôn thì cũng là một điều để hại cho công nghệ. Vì như cha dạy con cũng có đều sơ sót, có khi cha dạy con cha thành nghề, nửa chừng mà chết đi, thì người con ra thế nào, thợ lỗ thợ, thầy lỗ thầy, ấy là nói cha dạy con, còn thầy mà dạy trò không sánh với thì còn chi phiền thầy thì đều hết. Đến trò cũng vậy, mà lưu xuống hoài thì còn chi là cái kéo trong nghề, vì như câu trước đã dạy con chết một trăm điều nhà kiếp, đến con thì nó lại quên hết một đôi điều đi, đến con mà dạy học trò thì nó cũng nhìn hết lại một vài điều nữa.

Người cha trồng vườn đặng thạnh mậu, là bởi người cha biết lựa đất, lựa phân, biết giống cây tốt xấu, biết hiểu cái, đến khi truyền nghề cho con con hoặc ngu dại, không biết thí nghiệm, hoặc tìm những lười không cần mẫu, thành ra cái nghề của cha có giá trị, mà con thì phải chịu thất bại rồi bỏ nghề là bởi cũng vì cách truyền ngôn. đến lâu ngày con lại quên hết đi, tới ra tiền phát chẳng thấy coi thấy sự thất bại tiêu mòn hoài, vì không sách vở truyền, thành ra công nghệ không có cần cứ gì cả, mà cái thì làm ra con ở đến cái cái đến thì cái đến. ai giỏi cái thì hơn, chớ không biết lấy cần cớ đâu mà làm lý mọc được.

Nguyên nhân như thế cũng phải có chớ, nhưng nói truyền tử lưu tôn cách truyền ngôn mà công nghệ chậm đương tấn phát chịu sự tiêu mòn, thì trong không phải một đều đã, xét cho kỹ ra người mình thì phần nhiều có tính hiếu cũng tự đắc, hễ biết một cái nghề gì tại trong nghề mình là giỏi hơn hết, không nghiên cứu cho đến nơi đến chốn, cái tính biếng lười là khi được người truyền nghề là thì nay không sanh cái cho tấn phát mà hay bớt đi cho khỏi nhọc công mình, làm thì ít mà muốn lợi cho nhiều, cái tính ích kỷ càng ngày là khi mình biết được sự khéo lạ trong nghề thì dấu cho mình để làm lợi cho mình thôi, dầu ai có hỏi đến thì nói cũng không truyền ra, làm như thế lần lần phải mất cái sự khéo đi, làm cho cái nghề đã không đặng tấn phát, mà còn phải trở ra hèn mạt.

Từ xưa nay nước Việt-nam đã có tiếng có văn-hóa, có tính thiện, có nhu non thiệt dạng, học cho càng khuu càng truyện rồi ngồi nhiệp về đang đủ, suy cho lung đo, nghĩ cho cùng tâm, rồi đặt ra cho nhiều cái văn cho cật kỳ cao thượng, để tỏ mình là học cao kiến rộng, làm ra những bài văn thi phú là đã, chớ không thấy ai nọc văn chương dùng để gởi truyền công nghệ mỹ thuật, nên chi cho văn-minh là tinh thiu, chớ chẳng dùng về mình thức thiệt hành, công nghệ mỹ thuật gì sẽ, ấy cũng bởi người Trung-hoa truyền cho ta cái tư tưởng văn chương, chớ không muốn truyền công nghệ mỹ thuật cho ta, mà cũng tại nơi ta không lưu tâm để cầu về công nghệ mỹ thuật.

(*Còn nữa*) (*Công-luận báo*)

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical. rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: **1$00**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

5063

SÙNG MỈNH GHÉ CHỐC ĐẦU GẦN

MỤN SANG ĐỘC MỤN NHỌT GÁI TIỀY DA MỌC MỤN LÁT NHỌC GÂN CỐT ĐAU LẮT LÉO ĐAU MÌNH ĐAU GẦN

MÁU XẤU SÁNH RA NHIỀU CHỨNG BỊNH

Sự đau ốm của loài người cũng nơi máu mà không đặng tinh khiết và đầy đủ.

Bịnh đau lắt léo nó làm cho mình lại nhiều.

Như bị mụn nhọt, bịnh ngoài da, đau nhức khi nào mà cái nhân trung nó khẩn vào trong lắt léo, nó làm cho nhức nhối khó chịu, nó lại sanh ra nhiều chứng bịnh khác.

Nhiều khi trong cái bịnh đau lắt léo đó, nó sanh ra bịnh đau tri, mấy chứng bịnh kể trên đó thì cũng nhờ thứ thuốc: *DÉPURATIF RICHELET*.

Nó sửa máu lại thông lưu cho đều, nó cứu đã người người rồi được mạnh, cũng nhờ bởi thuốc: *DÉPURATIF RICHELET*.

Hễ uống nó vào sự đau nhức đều tan mất.

Mấy mai thuốc đều có bán, chỉ trừ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hàng của Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 8 Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

MỚI ĐỔI GIỜ LẠI

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

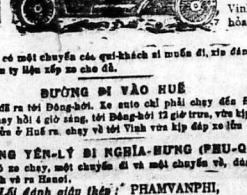

LƯỢT ĐI

Vinh cứ sáng thứ năm, chạy đến Napé, nghỉ, sáng hôm sau chạy đến Thakhek, đáp tàu thủy đi Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek cứ sáng chủ nhật chạy về Napé, nghỉ, sáng hôm sau chạy về Vinh. kịp đáp xe hỏa đêm đi Hanoi.

Khi nào đi chạy có một chuyến các quí-khách ai muốn đi, xin đánh giây thép trước mươi hôm gio, để bản tự liệu xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ

Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đông-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đông-hới (Quảng Bình) thôi. Ở Vinh chạy hồi 4 giờ sáng, tới Đông-hới là giờ trưa, vừa kịp xe lửa vào Huế. Ở Đông-hới đợi xe lửa ở Huế ra. chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN-LẠ ĐI NGHỊA-HƯNG (PHU-QUI)

Ngày nào cũng có xe chạy, một chuyến đi và một chuyến về, đáng với giờ xe lửa chạy ở Yên-lạ về Vinh và ra Hanoi.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,
Vinh. Đông-hà, Yên-lạ, Savanakhet

5012

Số 31

Tam mỹ kỳ duyên

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Minh-hà từ ấy là đàn bà mới được yên lòng, *Hồng-vu* lấy mất nhìn xem bà già ấy có về phúc hậu, lại lấy người con gái thấy nhan sắc tốt xinh đẹp không kém gì *Minh hà*.

Khi hai người đã ngồi dậy, bà già và người con gái liền chạy lại gần cái nhào, *Minh-hà* liền hỏi rằng:

Bà đến đây có việc gì? Có lẽ bà vì thăng phán tòa đến để đề đánh chăng tôi chăng?

Bà già lời rằng:

Già này nguyên là vàng mệnh Lý-công-sông mà lại đây, lúc đầu định đến đề đánh, nhưng khi vừa đi đến nghĩ cần ngẫm thấy hai cô thân thế cùng nhau, tỏ ra lòng tiết liệt kiên trinh, khiến cho già này sông lòng kính thương và kính phục lắm. Thôi hai cô chớ nên than khóc nữa mà hai cô chớ nên than khóc nữa mà làm chi, để già này xin cứu ra khỏi người miệng hùm nọ như thế nào.

Minh-hà nói:

Nếu được như thế, thì cái ơn bà tái tạo cho chúng tôi, thực sao cho vừa.

Bà già nói:

Già đây là họ Hà, chồng là họ Vệ, nguyên là một vị tiến tài, chẳng may mất sớm, già này chỉ sinh hạ được một mụn con gái đây, tên gọi là *Bích thu*, con tôi mẹ già, chẳng có nghề gì kiếm ăn, sau phải mở tạm một cửa hàng bán giấy, để mẹ con nuôi nấng nhau cho qua ngày đoạn tháng. Vì bà già ở giáp vách với dinh Lý-công-sông đây, cho nên cùng Lý-công-sông thành ra quen thân. Vân rồi hắn đem hai cô về giam giữ ở trong nhà, đêm nay cũng lẻn lượt hắn phải đi tuần thành, nên không ở nhà trông giữ hai cô được, mà lại không đêm nhờ người con gái nào, cho nên gọi già sang, mà lại là nhờ trông giữ, hai là nhờ đỡ đánh, đem hết thảy các chia khóa ở trong nhà giao cho, lại có quản lính đến hỏi gì chẳng, nên lại giao cho giá này một cái lệnh bài, để quản lính cứ thông thấy thì không dám hỏi nữa. Vì trong nhà chỉ trơ trọi có hai mẹ con, mà con nó lại còn ít tuổi, để nó ở nhà một mình không tiện, cho nên mang theo cả nó sang đây. Giá ngỉ ? thăng giặc con *An-khánh-tự* này, khi nào nó ở đây, nó sẵng còn đi kiếm nơi mà kiếm lấy chồng để con gái, nay nhà nó đi vắng, thì nó lại càng dễ tăng nicái; không còn kiêng kị gì. Con em năm nay tuổi vừa mười sáu, lại có chút nhan sắc, nhà cửa trông trải sự lỗ ra thăng kỉnon ấy nó đi qua trông thấy, thì khó giữ cho được toàn, nên mẹ con vẫn lấy làm lo ngại, muốn tránh ra ở ngoài thành, nhưng không nỡ bỏ cửa hàng lâu nào cũng đông chật, không làm thì nào mà ra được. Nay may *Lý trọng-nhi* nó giao cho tôi một cái lệnh bài, mẹ con già cùng hai cô sẽ dắng kế đánh liều ra khỏi ngoài thành, thì mới có thể thoát thân được.

Minh-hà nói:

Nếu nay lẻn trốn ra thì biết đi về phương nào?

Vệ-Ẩn nói:

Hướng thành tại chúng quanh đây, đều là những người làm phúc của *An-lộc-sơn* trấn giữ, thì chẳng là chúng nó cũng đi theo *An-lộc-sơn* mà làm phản cả, chỉ có thành *Cùng dương* là không, vậy chúng ta cứ thế chạy đến đó được.

Minh-hà nói:

Phải đấy, trở *Cùng-dương* ra, chẳng còn biết chạy đi đâng nào.

Vệ-bích thu nói:

Hãy khoan đã, còn một điều này phải lo lính ra làm sao đã, chúng ta đều có cái lệnh bài, nhưng là một lệ đặn bà con lắ, không có người đàn ông nào đem đi, thì dễ khiến cho người ta sinh lòng nghi vực, lại bỏ vậy lỗi thôi, thì biết làm thế nào?

Minh hà nói:

Nếu vậy thì biết tính ra làm sao bây giờ?

Vệ bích thu ngẫm nghĩ hồi lâu rồi lấy tay chỉ lên trên ghế mà nói rằng:

Thôi được rồi, có bộ mũ áo của *Lý-trọng-nhi* nó để ở kia, để tôi lấy mặc vào, rồi đem các người ra cửa thành, thì chắc là không còn ai dám ngăn trở.

Vệ ẩn nói:

Ơ, con gái ta nói có lẽ làm, bây giờ cứ theo cái kế ấy mà làm.

Nói rồi ba người đều lấy làm đắc chí lắm, *Minh-hà* đổi thương làm mừng, chỉ độc có *Hồng-vu* ngồi bên vẫn khóc lên nức nở, ra về thương xót lắm. *Minh-hà* lấy làm nói rằng:

Hồng-vu ơi, ta chúng mi vẫn thường là tính nào cũng chịu chết ở đây, không ngờ lại gặp được *Vệ-Ẩn* đây có lòng nghĩa hiệp, ngỉ ? sẽ cứu cho ra. đó thực là một điều đáng mừng, vậy có sao mi lại còn buồn dầu nữa thế.

Vệ bích thu nói:

Tiểu-thư chớ nên mừng vội, hãy ngờ có tôi nói một nhời này. Thằng giặc *An-khánh tự* nó chỉ chờ ý đến một mình tiểu-thư, nay tiểu-thư trốn đi, ngày mai chúng nó biết, tất thì nào cũng đem quân đuổi theo bắt lại, thân gái sức bé ấy, đi chạy chẳng chúng được nhanh, quân lính cầm ruột thịt, bắn nếu ta muốn chết, mi vì mình ta muốn chết thì có, nỡ nào bây giờ ta lại cứu sống lấy một mình, mà để cho mi phải vì ta mà chết. Thôi, nếu không chạy trốn được, thì ta đành chịu chết cả ở đây, chứ điều ấy ta không thể nào làm được.

Hồng vu nói:

Tôi đây nhờ ơn tiểu thư nuôi nấng, cơ như chi em, vẫn mong có ngày báo đáp. Nay tôi được vì tiểu thư mà chết, thì thực là thỏa lòng. Không còn cho tiểu gì. Nếu tiểu-thư không nghe, thì đến lúc thế cùng, tiểu thư phải chết, tôi đây cũng chết theo, mà cái chết của tôi lúc bấy giờ. Vậy có giã-thì như chết bây giờ. Vậy xin tiểu-thư nên khá nghe lời, để cho tôi được chóng chết.

Hồng vu nói rồi, chạy lại lôi lấy áo *Minh-hà*. *Minh hà* nhất định không nghe, *Vệ ẩn* và *Bích thu* liền nói rằng:

Đàng bịnh thay tấm lòng vì nghĩa của cô *Hồng vu* này, có lẽ đã có lòng như thế, thì tiểu-thư nên thể lòng nghe theo cho được việc.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

ABOT, Bijoutier, Hanoi
56, Rue Paul Bert
Có BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP
ẾT NHẪN; MẶT HOA THƯỢNG-HẠNG
Đại-lý bán thứ đồng LIP
ó bảo-ành chắc-chắn biên vào
giấy mua hành.
à hàng có thể tin cẩn được.

MAO-SENG
Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY mới số 249
Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể
ợc 31 năm chuyên nghề làm
t thứ gạch hoa, cống, chắn
ng bằng xi-mo. Được nhiều
ý khen của Nhà-nước.
Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu
muốn mong đông khách.
Qui-khách có dùng, xin mới
lến cả.
GIÁO-THINH kính cáo

TRẦN-QUANG-MINH
Nhà Răng Giỏng Răng
199, HÀNG BÔNG-LÔ, HANOI
Thưa các quý-khách,
Nếu các ngài muốn giồng răng
vàng, răng bạc, răng trắng, răng
đen, nhổ răng, vá răng, chữa xâu
răng, răng đen đánh trắng, răng
vẩu, răng khểnh, răng lệch-lạc,
chữa lại cho đều, và các cụ già
gẫy cả hàm làm loãn hai hàm
răng khác, xin mời lại bản-hiệu,
thì bản-hiệu cả quyết làm đoan
răng, các ngài sẽ vừa lòng đẹp ý
về công-việc chắc-chắn sinh đẹp
mà bản-hiệu làm hầu các ngài.
Kính-cáo
TRẦN-QUANG-MINH

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã 牌喜雙 mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-đi-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi cao như: Liên-tâm, Ô-long và Thủy-tiên, v. v. dùng cách hóa-học điều-chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà Liên-tâm nhỏ cánh, gọi là «SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ» cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh.

Nay xin đem những đặc-biệt riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:
Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 21.
Vinh-Mậu trà hiệu cẩn-bạch.

新民書館
ĐÃ CÓ BÁN:
Mỹ-Quốc Song Nga
Số 3 sáu xu
Tân-Dân Thư-Quán, 93, Phố Hàng Bông, Hanoi, xuất-bản

Lại mất trẻ con. — Mme Trương-thị-Cam, số 19 phố Mo'z, có trình rằng đứa con gái tên là Trương-văn-Vọng, lên 9 tuổi, không biết lạc đâu mất từ ngày 13 avril.

Lại vứt xác trẻ. — Vừa rồi người ta lại thấy một cái xác đứa con gái, không biết con cái nhà nào, vứt ở đường Hàng-kèn, đã đưa vào nhà xác để chôn.

NAM-ĐỊNH

Ngã ô-tô. — Hồi 2 giờ 30 ch đu 11 avril vừa rồi, M. Lê-văn-Nghi, tá-lý chuyên-môn sở công-chính, cầm máy một chiếc ô-tô đi đường Nam-định sang Thái-bình; khi đi tới gần đền Vị-xuyên thì chẳng phải người đàn-bà, bị trọng thương; đã đưa vào nhà thương Nam-định để chữa. Chưa biết sống chết thế nào.

Hiện sở cầm đã làm biên-bản về việc M. Nghi không có chứng-chỉ vận máy ô-tô, để đưa ra tòa xét xử.

HÀ-ĐÔNG

Ô-tô dụng nhau. — Hồi 5 giờ ngày 11 vừa rồi, một chiếc ô-tô hàng đi về tới Ngã-tư-sở thì bị một chiếc ô-tô nhà binh đụng phải. May cái bộ cũng không việc gì đến người. Chiếc ô-tô hàng bị gãy cái bộ lốn xuống, còn chiếc ô-tô nhà binh thì bị hư-hỏng ít nhiều ở đầu xe.

PHÚ-THỌ

Cược bắn thỉ. — Năm nào cũng thế, quan Sứ Phú-thọ cũng cho mở ra một cuộc thi bắn, để cho các lính khố-xanh, lính cơ tỏ tài khéo mà thi với nhau.

Ngày 13 avril vừa rồi, tại trường bắn, lại có mở cuộc thi bắn người Tây người Nam đến xem đông lắm.

Kết quả như sau này:

MM. Ng-hữu-Nghi, số 1377 bếp bắn 6 đạn được 23 điểm, trúng hạng nhất Trần-văn-Sở, số 1336 bếp bắn 5 đạn được 21 điểm, trúng hạng nhì; Hoàng-v-Nho, số 1574 lính bắn 5 đạn được 18 điểm trúng hạng ba; Đinh-v-Pan, số 1660 lính bắn 6 đạn được 17 điểm trúng hạng tư; Ng-đình-Dzu, số 1526 đội bắn 5 đạn được 17 điểm trúng hạng năm; Đinh-viết-Khám, số 1519 cai bắn 6 đạn được 14 điểm trúng hạng sáu, Phạm-vă-Doan, số 1103 bếp bắn 5 đạn được 14 điểm trúng hạng bảy; Cao-văn-Tuế, số 1738 lính bắn 5 đạn được 13 điểm trúng hạng tám.

Khi thi xong, cả toán quân trấy về Phú-thọ, kèn đi trước, súng đều bắn hoa, theo như lệ tục nước Pháp.

Người khởi nguyên là M. Ng-hữu-Nghi, thì cuối ngựa đi đầu tiên trấy về tỉnh lị Phú-thọ.

QUẢNG-YEN

Mồn trộm 1084 đồng bạc. — Trần đình Cang, làm thẻ quí, và Vũ-thị-Thu, làm ruộng ở Yên-lập, can tội ăn trộm một món tiền là 1084 đồng bạc của M. Berger, vậy đã bị bắt tống giam để xét.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Cuộc đấu bóng tại hội thể-dục — Ngày 8 avril tại hội thể dục có bảy cuộc đá bóng đấu nhau, hội-viên hội Tuổi-dục đấu với hội đá bóng sân người Pháp.

Cuộc đá bóng mấy mở từ hồi 4 giờ đến 5 giờ rưỡi thì hết. Hội viên hội thể-dục được hai văn.

Xem như vậy thì thấy sự thao luyện về thể dục của hội càng ngày càng thấy tiến-bộ, thì ở Trung-kỳ có 15 hội thể-dục ở Huế sẽ chiếm được địa vị nhất vậy.

Cuộc này đến ngày 14 sẽ đấu lại để quyết thắng phụ ra thế nào.

Bệnh dịch tả và đậu mùa. — Bệnh dịch tả ngày nay đã thấy phát ra nhiều nơi, tại các miền nhà quê, và ở thành phố thì nay cũng đã có đến hơn 10 người hiện đang điều trị tại nhà thương Huế; cái chứng ấy độ này coi bộ không nặng lắm, có thể chữa lành được. Đinh-Ke trong năm người phát ra tại tháng 6. Năm nay đến khi nóng nực có 15 hại tái phát. Vậy bà con ta nên phải đề phòng, nhất là cái thứ đồ trái nay đang giữa mùa thì phải kẻng ăn cũng có thể đề phòng được bệnh ấy.

Bịnh đậu mùa. — Tay rằng sự chẳng đậu đã có rải khắp nơi song bệnh ấy nay phát ra nhiều lắm. nhất là ở các miền nhà quê ở hạ bang thì phát nhiều lắm mà đại-a người cũng chẳng đau.

VINH
Pharmacie Commerciale du Nord-Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh
Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Âu Tây tư-tưởng
(La Pensée de l'Occident)
Dịch văn thư-xã
Hiện nay bản-xã đã in hết bộ Ba người ngự-lâm pháo-thủ (Les trois Mousquetaires d'Alex-Dumas). Toàn bộ thành-ra 18 quyển mỗi bản mỗi quyển 0$15. Nước đông lắm bán quyển tên có bìa mỗi quyển giá 0$20.
Vừa mới khởi sự in sách Tê-lê-mặt Phiêu-lưu-ký (Les Aventures de Télémaque, par Fénelon) rằng cứ mỗi tháng ra hai quyển nhỏ, tàn mỗi quyển 0$10. Sách này thuộc về loại sách kinh điển của qui-quốc, lời lẽ như lời Luận, Mạnh, học nó rất là bổ ích. Các sách đều bán tại bản-quán. Ai ở xa muốn lấy bản-quán gửi đến ra quyển nào gửi quyển ấy đi, xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước, lại nhờ tính tiền sách và tiền cước gửi đến, bản-quán sẽ số thư báo trước lại cho người biết. Tiền thừa bản-quán sẽ gửi trả.

Thanh-minh tiết

Thanh-minh trong tiết tháng ba,
Đâu đâu viếng mộ cũng pha chè tàu,
Hiệu chè sư-tử ở đâu,
Chính hiệu Kim thái ở đầu hàng Ngang.
Số 3 có chữ rõ ràng.
Ai ai cũng mộ rằng chè tốt thay.

Nên chú ý

Chè của bản-hiệu bán đều là những thứ chè tàu xuất sản rất tốt có tiếng xưa nay, cách làm tinh-sạch, trang-hoàng đẹp đẽ, chè tốt, giá rẻ, giá trẻ tin dùng, quý khách có lòng nhất luật hoan-nghênh, chữ rõ rành rành hiệu con sư-tử.

Chè mới của bản-hiệu sắp sang, khi nào sang đến, bản-hiệu sẽ đăng lên báo-chương để các ngài rõ, đến mua dùm cho bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm.

B. H. C. N. K. T. C. B.

Lại mới sang
Bàn những vòng xúc sáng 200 nến, rất tiện-lợi và đã các đồ thay phù (Suspension).
Gương tây đủ các kiểu rất đẹp.
Gương Hàng-kong bằng sắt và bằng đồng.
Giá bán hạ hơn các nơi.
TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
85 ?, phố hàng Gai, Hanoi

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền: 1$30
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX làm cho mắt các ngài khỏi đau, khỏi mờ được trông thấy tỏ rõ, tác công như mặt trời kia soi sáng cho các người.
Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhìn-nhèm một tý, đều là những cái khởi-điểm của bệnh toét mắt, cùng các bệnh đau mắt ngặt-nghèo khác nữa.
Vậy nếu những khi ấy, các ngài có lấn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX ở trong nhà mà tra luôn đi, thì lức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh nặng ra được.
Các ngài chớ quản rằng nếu bệ-hạ khác thuốc chữa là có thể gây nên cái nạn mù mắt đâu.
Vậy tức-khắc ngay bây giờ các ngài nên mua ngay, hãy viết thư hỏi hiệu thuốc gửi bán cho một lọ:
COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thuốc chuyên trị bịnh đau mắt rất thần-hiệu có rất rẻ tiền.
Có bán hai một lọ thôi (0$30).
Phàm lọ thuốc nào không có đề rõ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ có mua. Vì thuốc lấy hạ, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.
Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu thuốc:
CHASSAGNE, 15, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

Bút Máy
tiện giùng, bền, giá hòn mọi thứ khác.
Thứ bút này trong có ống cao xu, nhưng không có lò so, nên cao xu không hỏng.
Lấy mực lối mới bằng hơi
Ngòi chế bằng chất kim thục, không rỉ, dùng bền.
Mỗi cái cả cước 1$80
Ngòi không, mỗi cái 0.20
Cặp bút mỗi cái 0.30
Phúc Vinh
17 R. Sâm-Công
Hanoï
Ngay rạp Quang-Lạc

Rượu chát thượng niên
Vỏ cây thuốc Quinquina
ĐỐI HỎI CHO ĐƯỢC
Rượu DUBONNET.
Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUROUCQ, CHARRIÈRE & Cie
2021

Làm thế nào mà chữa được
Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường có vấn rằng «Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này» Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa ọc cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tăng lấy cả một ển sách nào để các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết các ức đăng các thứ thuốc ấy. Hàng ngày hiệu báo-chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được nhi thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu báo-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách m cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể iều đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu báo-chế ấy cả soạn riêng ra một cuốn sách ày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều ạn thiết rất thường dùng.
Đại khái có những chương sau này:
1. NHỮNG LỐC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức ta không thì thành ra nguy hiểm to; như đứt tay, bỏng, gẫy xương, sa ng, thất cổ, phải giờ, người đi vắn vắn....
2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách nuôi nấng trẻ, mọi sự đề phòng trước tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.
3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC TẬP Y. Sẵn nghiệp người nhà quê là cần dùng ở đâu trên bờ, ở việc trong buồn vách sự nhàng tơ đành để một chương dài nói về sự sinh ạn với gì ở vật mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách ữa hay loài vật trong nhà bởi 35 tật bệnh.
4. CÁCH GIỮ NƯỚC ĐỒNG CHO TRONG VÀ TỐT. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại rước uống lắm nhiều chất nhẳng ở trong; vậy cần phải làm thế nào cho nước được ong sạch mới được; trong chương này chỉ bảo một cách thức hàng và không tốn tiền đi ch cho nước được trong sạch.
5. NHỮNG BỆNH HOÀNG-KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau ng mắn đủ đầy, đau gân, bệnh tạo. Mỗi bệnh ấy tại phải có mới rõ một cách giản gì mà ra sao, thực hành ra công hiệu lắm.
6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Khắp người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dầy. Có xem ong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy cùng hiệu.
7. CÁC BỆNH HAY XẢY RA TRONG NHÀ. Sau là thường có tật bệnh loãn, rất hoa ăn; nếu ết chữa ra sao cho khỏi được ngay.
8. CÁC CHẤT ĐỘC. Nói chương đại-khái về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải ốc nên biết.... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng để những vấn-đề rất có ích cho các người ở xa mới thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin ng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho
BIỆU BÁO CHẾ CHASSAGNE 85, Phố Paul Bert Hanoi
Trong thư gửi viên một cái tem 5 xu cước đi mới. Ai nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo lỡ!

CHU' TÔN!

ai muống ngăn ngừa cho thân
CHO KHỎI ĐAU
NHỨT LÀ
Khan cổ, đau đớc giọng, yếu tim, đau phổi thì chỉ có ngậm THUỐC RƯỜN

VALDA

Hơi thở đã thong mà lại được Khỏi lo cảm mạo thương hàng Dầu có thứ hít buột bận đớ đây hay là có vật đọc.

Thì cũng Khỏi lo đau
Còn có đau:
Sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nóng lạnh cũng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm.
Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm
Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

LIỆT KHÍ LIỆT GÂN

Yếu sức mỏn dâm, lão nhược sớm
Uống thuốc liều **Pilules Ginat** mau mạnh hẳn
Có bán cùng các nhà bán thuốc
SPÉCIALITÉS PEYRARD, 46, rue de Grenelle, PARIS

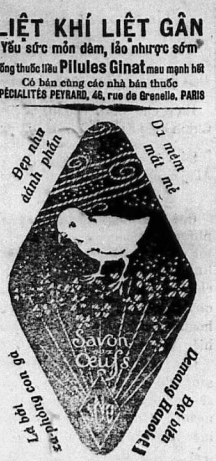

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succ^rs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, mà trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng-quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đi yếm khiếm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa ráy những vật bẩn đi sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngọc-hành, bàng-quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại còn chuyển sang chân-huyết, lẫn sang quả-thận mà sau lại chạy lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể cạnh tranh với đời được.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
3005

ĐỘC TRÙNG

có phải trừ tuyệt nhờ thuốc
Tenifuge Français
quan lượng-y DUHOURCAU
hiệu-nghiệm hơn hết mà lại rẻ tiền.
Uống, mười hai liều thì hết, khỏi uống thuốc rẫ
Có bán ở Paris tại tiệm LEROUX Frères
5, Rue Louis-Blanc, Le Garenne-Seine
Hà trước, ở số 10, Rue de Turenne
và cùng các nhà thuốc.

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lực chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

đó làm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

Điều-độ uống : Cứ trong hai mươi bốn giờ, đàng từ năm đến sáu thứ, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười làm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kỹ nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 92

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀN
THUỐC HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông Dược-sư GUILLIÉ

Từ năm mươi năm nay Thuốc ELIXIR đã chế-thành của ông Dược-sư GUILLIÉ ấy làm thần-hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỲ VỊ, thổ ra, THÁI TIN, ĐAU GAN, MẬT MINH, HẾT VÔ DA, hoặc CHÓT ĐƯỢC, ĐỊNH KIẾT, ĐỊNH HỒ DẠI, ĐỊNH CỦA, GHÉ CHỐC NGOÀI DA và bịnh SỐ TRÙNG LÃI TRONG RUNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ vì tiến và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi DÂM hay là MẬT PHÁT RA mà sinh ra bịnh lâu.

Bởi vì thuốc trị đàn nào mà không có chất này của PAUL GAGE thì cho chẳng

Lại có MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
hiệu cũng rất trong thứ ELIXIR Tonique Antiglaireux của ông Dược-sư Guillié

Chính chỗ bán thuốc nơi là chỗ :
PAUL GAGE FILS, ancien Dược-sư chế ở nước Pháp, successeur de GUILLIÉ, 8 rue de la Pompe à Paris
Và tại các hiệu PHÁP.
Đã có bán thuốc PHÒNG BỆNH SỐ VIII

LỄ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quên báo, chứa lại thế nào thì biên rõ rằng thế đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quên báo.

Xin chớ gửi tiền theo thư có đề nguyên thư vì báo-quán rất vất vả.

CHÈ 宇泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI
16, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

GRANDS · MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Kiểu tối tân

Một cái máy hát « PERFECTAPHONE » !!!

Máy hát xách tay được, có thể đựng được 10 cái đĩa hát, bằng gỗ noyer sơn verni hay là bọc da.

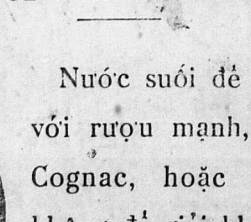

Chạy bằng kim ngọc-thạch — GIÁ : 325 fr.

và chạy bằng kim bằng sắt — GIÁ : 325 fr.

Và thêm ba cái đĩa hát hạng tốt.

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Eau "PRIOR"

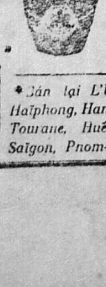

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.
3007

· CHỈ MỘT THỨ ·

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENG KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ* . . . . . Một litre : 2$40
Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* Một chai : 1,25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* Một chai : 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đau dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . Một chai : 1,50
GOUTTES TOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . Một chai : 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3025

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG
LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHU VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đều đồn cả, hết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn lâm, thuốc đó lấy làm hay có thể gìn ai không đều quản đặng.

Ai ai đang mê cũng đồng, nhưng là người bịnh mạn cũng cần ăn bổ hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh nào nầy: bịnh hư hay lỗi yếu dưới, hayết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái hao, ho cảm mạo tóc ngực, rét hàn sưa lưới trắng, trẻ trẻ trong tỉ vị các bịnh đã đều dùng nhiều hay thuốc QUINA LAROCHE đặng

Con nít hayết suy và con gái lớn đang lớn cũng đều bổ bổ khi bác sanh nầy, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp ác cũng chẳng nên quản dùng thuốc đó. Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những có trị bổ mà thôi con lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và cũng là giảm tên thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch cần thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ cổ người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng cả vạn giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khác nàng lòng ta.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống tỏ một ly với ba ly nơi bên thoa chất rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn những trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 4 ly trước cơ rét 2 giờ rưỡi, thế ly ly chất nồng trước cơ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước và mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
東法滙理銀行
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-ĐỊNH NGÂN TỪ NGÀY 30 JUIN 1927 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Chánh quán tại : 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHỈ ĐIỂM CÁC NƠI :

BẾN TÀU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Noumea
Hankeou	Haiphong	
Honkong	Hanoi	Papeete
Mongtzeu	Namdinh	
Pékin	Pnompenh	Pondichéry
Shanghai	Saigon	
Tiéntsin	Tourane	Singapore
Yunnanfou	Vinh	
	Quinhon	

Phòng sự khắp cả toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc thái — Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Điện-Lưu-Tín-Điện : INDOCHINE
GIÁ Y NÓI : Hanoi 55 497, Haiphong 26, Namdinh 90, Vinh 45.

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN